10145

Bibl. Jag.

IV

Lwów 12/XII 1919.

Szanowny Panie Kolego!

1.) Odpowiedź na nadesłany mi kwestjonarjusz powzyłem pod 1). Pojęcie moje w tem względzie, że ma ona być niejako zapowiedzią kierunku, który ma być poruszony w ustnej dyskusji. Dla tego stanowczo będę za tem poparł w ustnej dyskusji. Dla uniknięcia się być przedewszystkiem uwięzłym, dla uniknięcia niepotrzebnej pisaniny pozostaję przy zdaniu, że na punktach powstać się na dwukrotne już przy.

2.) Wygotowanie odpowiedzi zgodziło się bez mojej winy, z powodu influenzy, która mię przez dni 10 zatrzymała w łóżku. Zajęty jestem obecnie przygotowaniem projektu ubezdziału prawniczych.

3.) Dr. Ahlsband wspomniał mi o zamiarze Pana wydawania czasopisma K. K. Myśl ta mnie zdaje się bardzo szczęśliwą i za jednakie uważam ją, że nie potrzeba to być czasopismo związane periodami terminami, lecz wydawnictwem, które tomy lub zeszyty pojawiałyby się w miarę materjału godnego publikacji. Moje długoletnie doświadczenie nauczyło mię, że w ciągu redagowania czasopisma, bywają momenta większego napływu materjału dobrego, ale bywają, z których brak takiego materjału, a wtedy publikuje się z konieczności bo zeszyt wyjść musi - rzeczy mniej wartościowe i ocena musi patrzeć przez palce.

Tego złego byłoby się obawiać. Jeśli chodzi o utrzymanie publiczności au courant tego, co się dzieje w komisji, wystarczą komunikaty do czasopism istniejących, a nawet gazet codziennych. Wydawnictwa materjałów niepery odyczne, mimo ciągłe terminowania wydawałoby mi się rzeczą konieczną nietylko dla naszej rekcji, lecz i dla kraju.

Bibl. Jag.

4. Potwierdzam odbiór pięciu egzemplarzy publikacji, które na moje zamówienie wydawnictwo nasze przesłało mi:

Fleiner, Die Kunst d. Gesetzgebung (1904); Rogguin, Observations sur la codification des lois civiles (1898);

Guthers, Studien zur (1909)
Chaudo, Le nouveau code civ. suisse (1909);
Huber Schweiz. Privatrecht;
Gmür, Kommentar z. schweiz. Z. G. B.
(Gmür, Einleitung, Haffter, Personen)
Gmür, Anwendung des Rechts nach Art. 1. (1908)

Łączę wyrazy wysokiego szacunku

E. Fick
m. p.

P.S. Z listującymi okolicznościami nie miałem zgodności mianowicie kwestjonowana. Stanie się to z czasem przyjętego tygodnia.

Bibl. Jag. 2

Józef Tilles

pozwala sobie złożyć Waszej Ekscelencji

wyrazy szczerego współczucia.

Kraków, 22. 3. 1918.

Bibl. Jag. 3

Józef Tilles

pozwala sobie przesłać Waszej Ekscelencji
- w myśl porozumienia - notatkę w sprawie pożyczki
z uprzejmą prośbą o łaskawe poparcie wniesionego podania u p. Ministra Thomanna. - E. Dr.

Dąbrowski telefonował trzykrotnie do Waszej Ekscelencji, nie mógł jednak porozumieć się, zgłosi się przeto osobiście jutro rano.

Łaski wyrazy najgłębszego szacunku
i wysokiego poważania
Waszej Ekscelencji pokorny

Kraków 25. 8. 918.

Bibl. Jag. 4

NACZELNY
KOMITET NARODOWY

DEPARTAMENT SKARBOWY.

Kraków, dnia 28.września *1918.*

L. 11673/Pr.
TF.

E k s c e l e n c y o !

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

W załączeniu pozwalam sobie przesłać Waszej Ekscelencyi notatkę w sprawie węgla, o którego przydział odnieśliśmy się do Ministerstwa Robót publicznych, z prośbą o łaskawe poparcie tej sprawy oraz z nadmienieniem, że otrzymaliśmy przydział jednego wagonu na październik. Według otrzymanych wiadomosci zasiada w Komisyi węglowej podobno p. poseł Rauch.

Przy sposobności załączam informacyę w sprawie legionistów internowanych przy ul. Siemiradzkiego, której egzemplarz przesłałem p. posłowi Angermanowi.

Z wyrazami wysokiego i najgłębszego szacunku

Jego Ekscelencya
Jaśnie Wielmożny Pan
Prof.Dr.Wład.Leopold Jaworski
w
K r a k o w i e

Bibl. Jag. 5

Zakopane 30/12 915.

Kochany Dolku! Dziękuję Ci serdecznie za Twoją pamięć. Święta minęły w Zakopanem przyjemnie, a jakkolwiek brak śniegu zawiódł moje plany rycerek na nartach, to jednak miłe towarzystwo, zebrane w pensyonacie Janato nie pozwoliło skarżyć się na nudy.

Pogłoski, o których wspominasz, polegają na prawdzie, mniejszem rzeczywiście podaniu o przeniesienie w czasowy stan spoczynku, wiążę się to dla mnie niemałym coraz gorszym stanem mego zdrowia.

[illegible]

Wiedeń 27. XI. 1914.

27

Wielmożny Panie Prezesie!

Obecnie nakazuje mi przedłożyć Panu Prezesowi sprawę ujęcia w naszej pracy Królestwa. Udział z Polskiej Organizacji Narodowej, z którymi pracowałem co dzień o ujęciu którym nie dwukrotnie wspomniałem w dyskusji. Znam ich ludzi dość dobrze i z nich na zewnątrz, widzę dobrą sprawę, uważam im oddać świadectwo, że zwłaszcza inteligencja, pracownicy i członkowie zdobyli sobie prawo do tego, abym we wszelkiej linii mierzonej pracy nad organizowaniem Królestwa.

Oto ich lista wraz z moimi uwagami:

1) Kazimierz Prauss, sekretarz komisarzyatu głównego J. D. N. (Królewiak z pochodzenia, z zawodu redaktor, słowik o poważniejszym wyrobieniu naukowym). Pomimo że go bezwzględnie umieścić w Departamencie organizacyjnym w charakterze sekretarza.

2) Juliusz Malinowski, kierownik Wydziału skarbowego P. O. N. (Królewiak, mający zasługi dość wybitne, mierzone wiernością i ofiarnością miarami inteligencji w przemyśle). Pomimo gorącej bezwzględnie w Departamencie skarbowym dla poparcia prac nad akcją skarbową w Królestwie. Jest to pracownik inteligentny, zdecydowany i pełen taktu.

3) Edgar Porzet do Domu Wigura. Zdolny i zasługi dość pokaźne, pomimo jego. Na sprawy zwłaszcza wiele i majątek. Ma dość znaczne wpływy w Departamencie. Członek inteligentny i mający dobre stosunki prawno administracyjne Królestwa.

Towicznego powołać wprost do N.K.W.

4) Leon Wasilewski, kierownik Wydziału Wojskowego P.O.W.; pracownik o szerokim horyzoncie i wytrwałości. Towicz proponuje na wybitnem stanowisku przy akcji prasowej i agitacyjnej

5) Władysław Lzenki z Radomia - pomocnik referenta P.O.W. - widzimy konieczność reorganizacji pracy wiejskiej w organizacyi centralnej, względnie w komisariatach.

6) Rogoszewski, komisarz P.O.W. w Kielcach, później w Piotrkowie. Jeden z najlepszych komisarzy P.O.W. Widzimy konieczność przeniesienia na stanowisko zagrożone

7) Wiśniewski (Krzemiak), komisarz P.O.W. w Radomsku. Dobry, zdecydowany administrator, należy na stanowisko zagrożone. Ma pewien dużo zalet i zdolności dyplomatycznych odpowiednich do warunków

8) Wincenty Kierznik, komisarz p.O.W. w Olkuszu. Choć jeszcze młody, ma duże zalety charakteru i umysłu, dobre zdolności i sympatyczne usposobienie. Pracownik o wyższej inteligencji i odpowiednim charakterze.

9) Ludwik Bydlakowicz, komisarz P.O.W. w Jędrzejowie, obecnie komendant placu w Kielcach. Uważamy za pożądanego człowieka, który zawsze pomyślnie spełni wszelkie nasze polecenia. Jednym człowiek do stosunków z miejscowem w Krótkiem

10) Jóźwiak, komisarz P.O.W. w Zagłębiu. Znamy go osobiście, ale zbyt krótko, aby przy najlepszych pracowniczych chęciach na miejsce komisarza. Uważamy go zresztą za odpowiedniego innego zdania - może podwładnego jego działalności

11) Dr Emil Rabowski, komisarz P.O.W. w Częstochowie. Znamy jego działalność z obserwacyi osobistej; urzędnik ten wszystkim bez wyjątku musiał z działalność za wzorową.

12) Kunowski, pomocnik komisarza P.O.W. w Jędrzejowie. Opinia ogólna przychylna, ale przeważnie negatywna rezultatów osiągniętych przez P.O.W. w Jędrzejowie

13) Zurzyc
pracow
14) Zurzy
i tak
15) Wag
Aleksa
16) Wic
17) Jó
18) And
Ko
19) Jó
20) Ja
21) Jó
22) J
23)
24)
25)

13] Zwijnicz Minkiewicz z Skuszą. Zaleca go gorąco dr. Kierunik, który z nim razem pracował na gruncie P.O.W.

14] Zwijnicz Walicki, komisarz P.O.W. w Zawierciu. Dotychczas dla sprawy wszystko i dobrze spełniał swój obowiązek.

15] Węglewski, pracownik komisaryatu w Łodzi. Zaleca go gorąco dr. Kierunik

16] ~~Dr~~ Aleksander Zulki wicz, komisarz P.O.W. w Wieluniu. Pracownik sumienny i systematyczny.

17] Dr Szymanowski, komisarz P.O.W. w Dąbrowie. Pracownik ~~b~~ dzielny i inteligentny.

18] Andrzej Zwijnicz, pomocnik komisarza w Radomsku. Wybitny agitator w kołach zawodowych, pracownik gorliwy i ofiarny w sprawie.

19] Dr Tadeusz Kruszyński, członek wydziału prasowego P.O.W. Nadaje się na stanowisko samodzielne wojskowej administracji

20] Maryan Dąbrowski, członek Wydziału prasowego P.O.W. Ma temperament dziennikarski i powinien być użyty w robocie prasowej

21] Dr Jerzy Żuławski, członek komisaryatu P.O.W. w Łodzi. Uskuteczniał dużą zdolność organizowania się wśród robotników i pracuje nad wydaniem dobrego redagowanego pisma „Do broni!"

22] Michalski, komisarz P.O.W. w Częstochowie. (z Narodow. Związku Robotniczego) Ma wybitne zdolności organizacyjne i dobrze dobrane rady.

23] Makowski, pracownik komisaryatu P.O.W. w Łodzi (z N.Z.R.). Wybitny mówca ludowy, dzielny, zdecydowany członek.

24] Michalski (Sławek), pracownik komisaryatu P.O.W. w Łodzi (z N.Z.R.). Pierwszorzędna siła agitacyjna i organizacyjna.

25] Maliszewski Wojciech, komisarz P.O.W. w Radomiu. Dzielny, przedsiębiorczy pracownik, dobry agitator. Dużo pracował w Radomiu nad przygotowaniem wojsk austryackich.

W liście niniejszej wymieniam tylko pracowników głównych, pomijając inspirowanych
nieżyjących, o których nie zawsze przekonania pewne mieć można.
Dodaję, że przeważna część tych pracowników stała na gruncie zupełnie bezpartyjnym;
inni, którzy należeli do P.P.S. dziś mają na widoku szersze i gorące pojęcie
ideału państwa narodowego.

Wacław Tokarz.

NACZELNY KOMITET NARODOWY — SEKCYA ZACHODNIA KRAKOWSKA
DEPARTAMENT WOJSKOWY.

L. Kraków, dnia 22. grudnia 1914.

67

Do

P r e z y d y u m N.K.N.

we Lwowie.

Pismo Konsulencyi Durskiego skłania mnie, jako jednego z delegatów N.K.N. do Komendy Legionów do zabrania głosu w tej sprawie. Zaznaczam przy tem z góry, że chodzi mi tu nie tyle o rekrymincacye z tytułu przeszłości, ile i najwięcej o rzeczy w przyszłości.

List Kons. Durskiego - pisze dominującym nim tonie przykry - jest dla mnie jednym dowodem tego, że Komenda Legionów prawnie obecnie pełnego zbliżenie do N.K.N. i kraju, przekonawszy się wreszcie o tem, że brak tego związku i jej nie wychodzi na korzyść.

O ile chodzi o przeszłość, to powiem tylko krótko, że: 1/ przez cały czas mojego pobytu na Węgrach /do 15.X.b.r./ nikt nam nigdy nie robił zarzutu chęci wtrącania się w sprawy czysto wojskowe, że w tej mierze stosunek z Kons. Durskim był jak najlepszy, że jednym słowem jest to zarzut ex post, że te kwestie w sprawach politycznych dzielącej N.K.N. rozstrzygnąć miał prawo i że prawo to uznawała na czasie mojego pobytu Komenda /potwierdził nam tego rodzaju sprawy sam Kons. Durski na posiedzeniu w Batalii/. zdaje sobie sprawę z tego, iż inaczej delegacya nie będzie mogła się przyczynić do utrzymania związku Legionów z krajem i N.K.N. - 2/ że wina

ostatnim zjeździe [illegible] i [illegible] polski z krajem spoczął [illegible] stanowisku na [illegible]
Komendę,która: a/ nie starała się o podtrzymanie stosunku z naszą prasą ,
a zwłaszcza utrudniała [illegible] informacji o czynnościach mających się
na terenie b/ zajmowała przez cały czas wobec T.A.N. stanowisko takie,
jakby ta instytucya - po [illegible] - nie miała [illegible]
prawa wtrącania się w ich sprawy.

Stanowisko delegatów N.K.W. było z góry bardzo fałszywe już z tego
tytułu,że rolę ich i zadania określili jednostronnie T.A.N. bez uzgodnienia z
tej strony porozumienia z Komendą; zresztą [illegible] brak czasu.

Obecnie Eksc.Burski ze swej strony określa zadanie delegata N.K.W.
w ten sposób,że ma się on zajmować jedynie sprawą przekazywania T.A.N.
żądań poszczególnych Komend.Jest to stanowisko nie do przyjęcia, gdyż: 1/ do takiej czynności wystarczy przysłanie Komendzie jednego pisarza z Intendantury,2/ takie postawienie sprawy nie pozwoli na [illegible] stosunków Komendy z N.K.W., a więc i do spełnienia [illegible] Komendy.

Mojem zdaniem należy tę sprawę rozwiązać następujący sposób.
Należy przede wszystkiem [illegible] do Eksc.Burskiego i kap.Lisowskiego,bo te sprawy nie dadzą się załatwić listownie.

Komendę należy przekonać o tem,że:
1/ W sprawach natury politycznej winna się ona porozumieć z N.K.W. nie za pośrednictwem p.Battaglii,ale delegatów.Delegaci powinni więc być w stałym kontakcie z Komendą,co wymaga stałe odsyłanie ich do najdalszej miejscowości [illegible].
2/ Komenda w własnym interesie winna informować poufnie N.K.W. za pośrednictwem jego delegatów o [illegible] wydawanych do Ministe-

NACZELNY KOMITET NARODOWY — SEKCYA ZACHODNIA KRAKOWSKA

DEPARTAMENT WOJSKOWY.

L. *Kraków, dnia* *191*

ryd" tajnej,zbrojnej krajowej i do ZOK.

2/ Komenda "e "emu "o"inni interesie "iu"ie"iegać stosunek z nasz"m prasą,wydawnictwami i tajn"j pośrednio"ci "elegatów".Zależy tu rozróżnić: a/ relacje poufne "i N.K.N. i b/ relacje do "rzeciwnika".

4/ Delegatów "in należy odwieść od "amolubiego "ięzku z żołnierzem; przeciwnie "ieni ci należ"e zapewnić "ystarczą rękę z komendą "obec nieprzyjaciela,brać udział" ich życiu i walce.

5/ Odmienni "i i nie "ma "ełnej inicjatywy "yrażach gospodarczych i kulturalnych Legionów".

Co to rozkazu pierwszeństwie rozkaz .Komen"a N.K.N. uzasad"a "ówie-dzi to to,że armia jest organizmem bardzo ustalonym,czynnym w ści"ych normach," które trudno jest pogodzić tak inwazyjną jak Delegat N.K.N.

Zdaje się jednak,że Komenda Legionów przekonała się z "aszego doświadczenia o tem,że nasze wojsko jest i musi być utrzymane trochę odrębnym,który potrzebuje silniejszego związku z krajem.Może to okoliczności "ynikłe już na "rzeciwieniu "ielej pewnej dobrej woli,która ułat"i rozróżnienie spra"y.-

Z Wacław Tokarz

[illegible],30.XII.1914.

Innej wiadomości o zebraniu w Dąbrowie.Zebrało się do 30 osób, przeważnie dyrektorów kopalń i urzędników,narodowych demokratów i realistów.Nastrój był wrogi do nas nieprzyjazny,chociaż bardzo ostrożnie zachowywano się.Przemówień [illegible] .Przemówień bardzo umiejętnie [illegible].Otworzyłem ja.Postawiłem kwestię w ten sposób,że nie chcemy poruszać sprawy ogólnej orientacji,gdyż są to rzeczy dość utarte i nie czas na dyskusję zagadnienia.Scharakteryzowałem program i skorzystałem z tego,aby pewnie te moje słowa trochę zatruwające atmosferę.Oświadczyłem więc o tem,potrzymaliśmy tu z tak dobrą wiarą,że gdy chcemy w Dumie poruszone kwestje polskie,usiłowali odmówić ją w porządku dziennym; powiedziałem o stanowisku grupy realistów,niezgodnem dla nas.Wyraziłem,że podług naszej informacji delegacja wyruszała do Wiednia,a spotkała się z oświadczeniem,że nie mamy tam nic do poruszania sprawy polskiej.Charakterystycznem jest program,odmawiając to,że chcemy [illegible] rolę w sprawie królestwa polskiego.

Wyraziłem więc,że rozczarowani, na gruncie dążymy walkę o polityczne ludności dla naszej sprawy i że nie uznajemy takiej teorji o „gospodarzach kraju".Jednakże wreszcie zgromadzonych do tego, aby przedstawili nam swoje desiderata w zakresie spraw instytucji autonomicznych,kwestji gospodarczych,prawnych i t.d.Wywiązała się dość długa dyskusja.Były w niej i akcenty wdzięczności wobec nas ze strony przedstawicieli demokracji.Odmówiono je nam rzecz jasna.Mówili oni o tem,że chodzi się powrotu Rosji i chcieli.Doszło nawet do tego,że jeden z mówców,dyrektor łyżki,inżynier z kopalni w Niemcach,a mój kolega jeszcze z ławki gimnazjalnej,postawił wniosek,aby się zwrócić [illegible] ten,jakiemu ich rządy powyżej,wyszukał kurs dla ich wypowiedzenia,nie narażając ich zanadto. Wniosek ten wywołał pewną konsternację,ale reszta narodowej demokracji zakrzyczała Tyszkę,mówiąc,że nie chodzi im o skórę własną,tylko o zasady.

Wolno było wagonu powiedzieć,że Niemcy ci trudno się nam już boją,ważą nas za pełną władzę i chcą się - mimo chęci swej niechęci liczyć z nami.

Poruszali oni w swoich wystąpieniach następujące sprawy: 1./ Żądali,abyśmy usunęli kolidujące instytucje sowieckie bez żadnych bez jakich zmian co do ustroju i zakresu.Grozili,że w razie tych nie podejmiemy się przeciwnie do życzeń. Mówią jasno,że to tylko strachy na lachy,bo wojna będzie z pewnością przegrana. 3. Zajmowali się kwestią stosunku z tą,aby obok nas i Austryjaków pozostała w okupacji i innej./ Sprzeczali się o to,jak my sobie wyobrażamy współdziałanie ich instytucyi z nami. 4. Starali się o cały szereg zarządzeń ustrojowych /np.o wypuszczenie złodziei, uwięzionych przez straż obywatelską w więzieniu, b/ wezwanie do demonstracyi w sprawie pięciu wereszczaków/z wezwaniem tego oficera niż się n.p.wracać do domu w przeciwnym razie/ c/ ustanowienie niemieckiej godziny policyjnej i.p. W ogóle nie mówią już o tej przeciwności przez siebie i o tej porze jasno wyraźnie jest oddzielą od drugiej.

Rozpoczęły się i głosy bardzo rozsądne.Jeden z oficerów tłumaczył n.p.że w razie przyłączenia do Austryi przemysł zupełnie zginie,bo istnieje on tylko dzięki rynkowi rosyjskiemu /istotnie przemysłowi tekstylnemu nie przedstawia się świetnie na tym rynku/. Inny podnosił to,że u nas n.p. żyje się przy żywności. Zupełnie,to jasne obniżą swoją pomoc,a z tej ludności grozi głód. Wyrażano się na to,że tak gorąco w sprawie zaopatrzenia terenów tutejszych przez nasze siedzenie.

Duże wrażenie wywarło nasze oświadczenie,że potrzebujemy ustawy, że oficerowie nasi będą płacili za wszystko i starali się o to,aby dać nowy zarobek rzemieślnikom miejscowym. Koniec - po bardzo przyjemnym przemówieniu oficera - rozeszliśmy się z tem,że w sobotę otrzymamy drugie zaproszenie a tym razem obiecali w zupełności.Zapewniali nas,że i oni wszelką się za ludność,rozumieją nas,że nie mają tej władzy,jaką my posiadamy.Na tych radach nie bywałem nie mogłem,nie było mi wolno,gdy otrzymuję tylko wyciągi z protokółów.

Dziś o godz.4-ej mamy podobne zgromadzenie w Sosnowcu. Wczoraj byliśmy z Będrzyckim u braci Reicherów,znanych właścicieli firmy handlowej tutejszej.Opowiadali nam oni dość dużo ciekawych rzeczy. Są oni w stosunkach z Hellenkampem.Mówią,że jest to człowiek bardzo sprytny.Obecnie mieszka on już stale w Będzinie. Występuje on w roli protektora ludności polskiej i miał n.p.zrobić bardzo dużo w sprawie ułatwienia dowozu żywności na Śląska. Chciał on zreformować straż obywatelską,ale gdy wysłano do niego delegacyę,cofnął się.Obok niego działa tutaj osławiony Mädler, komisarz policyi z Katowic,który jest dziś w Sosnowcu i zajmuje się wyłapywaniem szpiegów rosyjskich.Skarżą się tutaj na dużą niezręczność władz austryackich,które nie żywią swojego żołnierza, zapominają często o nim i przez to zmuszają go do nadużyć.O funkcyonowaniu komitetów obywatelskich wyrażali się dodatnio,choć podnosili ich antysemityzm.

Od Wojtka dowiadujemy się,że Niemcy cofają się od Warszawy. Opuścili oni Łowicz.Pod Wieluniem sypią oni szańce i otaczają je drutem kolczastym.Są to rzeczy zupełnie pewne.Organizujemy tutaj Ligę kobiet miejscową.Dałem jej dziś 50 kor.na chorągwie,szkło i t.d..

Ludzie zaczynają się tutaj liczyć poważnie ze sprawą objęcia przez nas władzy.Przedwczoraj zgłosił się do nas niejaki p.Telakowski /broszurę jego wysłałem tam przez Grubego/.Oświadczył on. że występuje w komitetach obywatelskim i dodał,że opozycyoniści gotowi są w każdej chwili zgłosić się do nas i prosić o naszą interwencyę.Odpowiedziałem mu na razie wymijająco,gdyż ci przywódcy robią wrażenie mocno niekorzystne, a całej opozycyi chodzi wogóle o kwestyę zaległych.Jest to kwestya ~~nasza~~ otwarta,którą Wy sami rozstrzygniecie.

Materyał do niej zebraliśmy już i opracowujemy.

W Łodzi akcya nasza idzie dość pomyślnie.Mamy stamtąd listy i wiadomości.

Organizujemy tutaj Tow.popierania Legionów /nieoficyalne,kon-

spirscyjne/. a soboty pierwsze upromadzenie.Ujednoczy to trochę
[illegible].

Ikl jeszcze z ludzi, którzy zostali przy nowej cywilne,nie
dojechał do Warszawy.

[illegible]

. Jolanta .

NACZELNY KOMITET NARODOWY — SEKCYA ZACHODNIA (KRAKOWSKA)

DEPARTAMENT WOJSKOWY.

L. Piotrkow, Krakowie, dnia (ul. Poselska 8, II p.) 27. lutego 1914 r.

305

Wielmożny Panie Prezesie !

W zastępstwie Szefa Sikorskiego i z jego polecenia pospieszam zdać WPanu Prezesowi sprawę z naszej działalności w dniach ostatnich.-

Sławków opuściliśmy w dniu 21.b.m.i po drodze wzięliśmy udział w uroczystości na rzecz Legionów,przygotowanej w Dąbrowie.- Na spotkanie naszych żołnierzy wyległy tu całe tłumy ludności,które zgotowały im serdeczną owacyę. Brały w tem udział wszystkie warstwy miejscowego społeczeństwa. Po mszy i odmaszerowaniu Batalionu odbył się bankiet,urządzony dla nas, z którego wysłaliśmy na życzenie Dąbrowian depeszę do JWPana Prezesa.-Przemawiali na niem nawet ludzie,którzy poprzednio zachowywali się z dużą rezerwą i przemawiali na ogół z dużem zrozumieniem położenia.-Tarcia partyjne,z któremi mamy tu od czasu do czasu do czynienia,nie zmieniają tego faktu,że ogół bardzo trzeźwo i uczciwie patrzą na sytuacyę.- Rezultatem naszego wystąpienia w Dąbrowie było zaciągnięcie się w dniach następnych kilkudziesięciu ochotników do szeregów Legionów.- W Dąbrowie również miał się odbyć w dniach najbliższych wiec Sokołów,na który zaproszono przedstawicieli Departamentu Wojskowego.- Wiec ten zapowiada korzystny zwrot na rzecz idei legionowej wśród Sokolstwa Zagłębia,szczególniej wśród szeregowców.- Dobre wieści o stanowisku Sokołów otrzymujemy także z Warszawy, gdzie Sokoli zażądali instruktorów od naszych ludzi.- Zachowanie się mieszkańców Dąbrowy wobec nas wywarło duże wrażenie na miejscowe władze austryackie.- W drodze do Radomska Beon uzupełniający zatrzymywał się na stacyach witany wszędzie ze szczerą sympatyą.-

W Piotrkowie spotkaliśmy się z bardzo życzliwem przyjęciem ze strony władz austryackich,- które idą nam w zupełności na rękę.- Stosunki z pułk.

NACZELNY KO

L. ..... Kraków, dnia ..... 1914.
ul. Poselska 8, II. p.

Grzesickim są na razie zupełnie zadowalające.- Już w najbliższych dniach mamy możność rozwinięcia większej akcyi werbunkowej,do której brak nam jednak bardzo odpowiednich wydawnictw.- W Piotrkowie odbyliśmy szereg zebrań z miejscową ludnością i przekonywamy się coraz bardziej,że znaczna część miasta jest po naszej stronie.- Gorzej będzie z wsią,głównie ze względów komunikacyjnych,ale i tutaj rąk nie zakładamy.-

Czyby nie dało się pozyskać ks.biskupa Bandurskiego dla myśli przyjechania do nas i dokonania objazdu szeregu miejscowości.- Wywarłoby to ogromny wpływ na tutejsze duchowieństwo.- Moglibyśmy przez to zdobyć sobie również poważne stanowisko na wsi.- W nowej siedzibie zyskaliśmy już kilku księży,którzy gorąco oświadczają się za tym projektem.- Sądzę,że WPan Prezes nie odmówi nu poparcia.-

Z prowincyi otrzymujemy również doniesienia dosc pomyślne.- Wszędzie ludność coraz bardziej przekonywa się do nas,rozchwytuje nasze pisma, słucha naszych wysłańców.- Gdzieniegdzie zapowiada się nawet dość pomyślnie ruch zaciągowy.- Ostatniemi czasy i władze wojskowe niemieckie czynią nam pewne ułatwienia /w Łodzi,Łowiczu i t.d./.Niektórym naszym emisaryuszom dali Prusacy legitymacye i zapowiedzieli im,że ułatwią transport rekrutów.- Nie wyklucza to jednak tego,że n.p.w Częstochowie robią nam znaczne trudności.-

Władze austryackie w Piotrkowie,zwłaszcza polityczne,odczuwają silnie potrzebę codziennego pisma miejscowego,wydawanego w naszym duchu i ofiarują w tym kierunku wszelkie poparcie.- Nie chcą one wydawać pisma własnego,sądząc,że nie wywarłoby ono jako oficyalne większego wpływu na ludność.- Jako rzecz najważniejsza przy projekcie wydawania w Piotrkowie naszego dziennika wysuwa się sprawa drukarni.- Pułk.Grzesicki czyni wszelkie starania,aby oddano nam do dyspozycyi b.drukarnię gubernialną,na razie dla Wiadomości Polskich.- Gdybyśmy wydawali dziennik /niezbędnie tutaj potrzebny,gdyż okolice obsługuje tutaj dziś przeważnie prasa niemiecka i niesłychanie nizko stojąca - lokalna polska/,to uzyskalibyśmy odrazu

6. NACZELNY KO
7.

NACZELNY KOMITET NARODOWY — SEKCYA ZACHODNIA (KRAKOWSKA)
DEPARTAMENT WOJSKOWY.

L. .....

Kraków, dnia ..... 1914.
ul. Poselska 8, II. p.

powaźne ułatwienia pocztowe i komunikacyjne, co jest rzeczą niezwykle ważną dla nas.-

W końcu ośmielam się polecić WPanu Prezesowi gorąco następującą sprawę.- Był u nas dziś p.Janusz Gąsiorowski, chorąży artyleryi konnej /reitende Artillerie-Division Nr.1 Batterie 1/, ozdobiony za waleczność ~~mmmkry~~ austryackim medalem wojskowym i pruskim krzyżem żelaznym.- Jest to jeden z najlepszych oficerów polskich Drużyn Strzeleckich, którego wojna zaskoczyła w czasie odbywania jednorocznej służby.- Prosi on usilnie o przeniesienie go do Legionów; prosimy o to i my, gdyż jest to naprawdę tęga siła wojskowa.- Czy nie możnaby w tym wypadku użyć jakichś skutecznych środków i wpływów u odnośnych czynników? Bardzo gorąco polecam tę sprawę WPanu Prezesowi.-

Czy kwestya powołania dr.Skrudlika do głównej kwatery prasowej /~~dxxx~~ Kriegspressquartier/ została już rozstrzygnięta? Prosimy bardzo o dopowiedź.-

Proszę przyjąć wyrazy prawdziwego szacunku i poważania

Wacław Tokarz

21. XI. 915 1786

Do Prezydyum Naczelnego Komitetu
Narodowego.

1787

Uprzejmie niniejszem oświadczam do wiadomości
mojej zwierzchności z ukrycia N. K. N.
od dawna uważam za to, że mój mandat
pozbawiony jest obecnie podstawy prawnej.
Wybrano mnie do N. K. N. jako członka P. O. N.
organizacji, która w prądzie ubiegłego roku
mogła mieć pewne prawo reprezentowania
Królestwa. Dziś stosunki te uległy zmianie
zasadniczej, która nie pozwala mi zakre-

mywać nadal mandatu reprezentanta
Kółeczka.

Przy przyjęć wyrazy szacunku i poważania

?

Dr Wacław Tokarz
profesor Uniwer. Jagiell.

Departament skarbowy

wpłynęło 22/XI. 915
L. 1507/5.
odłożone Prezydyum
23/XI 915.
2 pod.

1184

Kraków 30. XI. 1915.

Łaskawy Panie Prezesie!

Proszę uważać moją rezygnację za ostateczną. W Galicji nie należałem nigdy do żadnego stronnictwa politycznego, a w Królestwie miałem stosunki z ludźmi, którzy zorganizowali się ostatecznie dopiero po zajęciu Warszawy. Od nich nie posiadam obecnie żadnego mandatu do zasiadania w N.K.N.

Pan Prezes wspomina w końcu swego łaskawego listu o tem, że ja wzięcie obecnie dodawanej działalności. Otóż wzmianka ta polega chyba na pewnem nieporozumieniu. Szef Sikorski musiał chyba zawiadomić Pana Prezesa o tem, że jeszcze w połowie lipca b.r.

wystąpieniem z Departamentu wojskowego z powodu różnic w zapatrywaniach.

Dziękuję Panu Prezesowi za jego list i proszę przyjąć wyrazy szacunku i poważania

W. Tokarz

4.VI.1917.

Wielmożny Panie Prezesie!

Stosownie do łaskawego pozwolenia Pana Prezesa odwołuję się z przykrością sprawę kolegi Ptasznika. Dodaję tutaj, że Wydział nasz na posiedzeniu w dn. 1.VI. postanowił jednogłośnie wnieść ustnie o jego nominację. Sprawa załatwiała się od ministerstwa finansów (bo to nowa katedra); można tę ją tam poprzeć argumentem, że skarb zabiera obecnie płacę profesora historyi polskiej. Dodaję tutaj, że na ostatniem posiedzeniu Wydziału sprawozdawca bo. że sprawę obsadzenia katedry historyi polskiej odesłano z powrotem do komisyi. Zdaje się, że przeprowadzimy na rok przyszły zaskarżenie.

Dziękuję za dotychczasowe Panu Prezesowi za zajęcie się
sprawą Stasiuka. Jego nominacja poparłaby nas
bardzo silnie w Wydziale.

Łączę wyrazy prawdziwego szacunku i uwielbienia

Maciaś Tokarz

Wielmożny Panie Prezesie!

Przesyłam uprzejmie odpisanie i potwierdzam jego sprawę
serdecznie łaskawej pamięci Pana Prezesa.

Łączę wyrazy szczerego szacunku

W. Tokan.

Dr WACŁAW TOKARZ

PROF. UNIW. JAGIELL.

STANISŁAW TOMKOWICZ

Podw 'c 2

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Z powodu nieobecności JWPana Prezesa rnm. zmuszony jestem pisemnie sprawę przedstawić:

Z powodu utrudnionego porozumiewania się ustnego zdrój mogę w sprawie wiadomej prosić JWP Prezesa o łaskawe zajęcie się sprawą w myśl przyrzeczenia i w sposób projektowany. Załączona kartka objaśnia o zajściu i., a przypuszczam, że o bezcenie znajdują się w Lwowie kilka osób z kół legionowych, którzyby mogły odegrać rolę w sprawie oceny. Sądzę także, że może zakończonemby było, aby osób, którzyby miały w przystości rzecz sprawę w ręce zdrój

nie angażował w sprawę, dopóki ley ocena nie leży pracą.

O terminie konferencji ze prawami proszę uprzejmie powiadomić mię telegra= mem treści obojętnej, z obcym podpisem (np p. Wilkoszewskiego) np.: „Wrócę do Kra= kowa wtedy a wtedy. Wilkoszewski." Adres mój poznasz, a proszę łaskawie uwzględnić, że dla mnie wygodną jest tylko nie= dziela albo święto, gdzie bez trudności wielkich mógłbym się wydostać.

Poczynię kroki, aby od 23-ego do 30-go bm. otrzymać 8-io dniowy urlop i wtedy będę do dyspozycji.

Proszę uprzejmie o przyspieszenie przygo= towań wstępnych ze względu na zbli= żającą się jesień -

kreślę się z wyrazami poważania

Delendum! Stanisław.

Adres: Leutnant Jakob Tomalski
in Müglitz, Mähren.

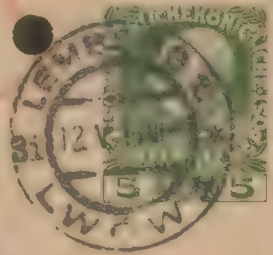

J.Wielm.Pan

Prof.Dr.LEOPOLD WŁADYSŁAW
JAKORSKI

KRAKÓW

Naczelny Komitet Narod.

Lwów, w maju 1916.

WIELMOŻNY PANIE!

Wydział Tow. Dziennikarzy Polskich postanowił zwołać Walne Zgromadzenie członków dla wyboru Prezydyum i całego Wydziału, którego urzędowanie kończy się w roku bieżącym.

Przed zwołaniem Walnego Zgromadzenia pragnęlibyśmy wiedzieć, na jaki komplet liczyć możemy. Prosimy więc o łaskawą odwrotną odpowiedź, czy Wielmożny Pan weźmie udział w Walnem Zgromadzeniu, zwołać się mającem na dzień 4. czerwca b. r.

Jeszcze raz prosimy o ODWROTNĄ ODPOWIEDŹ.

Z poważaniem

ZA WYDZIAŁ TOW. DZIENNIKARZY POLSKICH

LEOPOLD SZENDEROWICZ
zast. sekretarza.

ALEKSANDER MILSKI
wiceprezes.

TOWARZYSTWO PRAWNICZE
w WARSZAWIE

RADA.

Warszawa, d 8 lipca 1918

J.Wielmożny
Pan Profesor
Władysław Leopold Jaworski
w Krakowie.

Jaśnie Wielmożny Panie.

W roku bieżącym przypada setna rocznica wydania polskiej Ustawy Hipotecznej, jednego z tych pomników prawodawczych, które łączą dawne tradycye polskie z nowożytną myślą prawniczą. Rocznica ta szczególnie wymaga upamiętnienia w chwili obecnej, gdy stajemy przed olbrzymiem zadaniem odbudowy państwa polskiego, zadaniem, które wymaga przedewszystkiem twórczych czynów na niwie prawniczej, na dawnej tradycyi rodzimej opartych.

Tymi podanemi względami, Towarzystwo Prawnicze w Warszawie zamierza uczcić wiekową rocznicę hipoteki polskiej przez obchód uroczysty, w którym pragnęłoby widzieć zgromadzonych jurystów ze wszystkich dzielnic, kędy sięga polska mowa, zarówno uczo-

nych teoretyków, jak i działaczy praktycznych.

Obchód pamiątkowy odbędzie się w dniu 30 Października r.b. o godz. 5 po południu, w sali Towarzystwa Naukowego /Miladeckich N 8/ przez odczytanie szeregu referatów, poświęconych rozwojowi hipoteki w Polsce, poczynając od Ustawy Konstytucyjnej z r.1815 aż do chwili obecnej, łącznie z projektami reformy. Referaty te ogłoszone będą drukiem w specyalnym numerze jubileuszowym Gazety Sądowej Warszawskiej.

Towarzystwo Prawnicze żywi nadzieję, że J. Pan, któremu nauka prawa w Polsce tak wiele ma do zawdzięczenia, nie odmówi swego czynnego udziału w tym jubileuszu myśli prawniczej polskiej, a to przez wygłoszenie referatu o obiście.

Towarzystwo Prawnicze ma zaszczyt prosić J. Pana o łaskawe nadesłanie referatu lub jego streszczenia przed dniem 30 września r.b. pod adresem Komitetu Jubileuszowego Hipoteki Polskiej. /Towarzystwo Prawnicze w Warszawie, Kredytowa 3/.

PREZYDYUM
C. K. TOWARZYSTWA ROLNICZEGO
KRAKOWSKIEGO.

Kraków, dnia 1.II.1912.
(Basztowa L. 6)

Telefon Nr. 327.

Rach. czek. poczt. Kasy Oszczęd. Nr. 52.862.

L.

(W odpowiedzi należy powołać się na powyższą liczbę)

Łaskawy Panie Profesorze !

Komitet c.k.Towarzystwa rolniczego Krakowskiego powziął na dzisiejszem posiedzeniu uchwałę kooptującą JWPana do swego grona. Bardzo się cieszę, że będziemy mieli odtąd w JWPanu bliskiego towarzysza także w naszej pracy rolniczej i mam nadzieję, że udział JWPana w tej pracy przyniesie Towarzystwu rolniczemu istotny pozytek.

Polecając tedy łaskawej opiece i pamięci JWPana sprawy Towarzystwa rolniczego, zwłaszcza na terenie wiedeńskim łączę serdeczne pozdrowienie

i uścisk dłoni

Jaworski.

Jaśnie Wielmożny Pan

Prof.Władysław Leopold Jaworski

w Krakowie

Komitet
Towarzystwa rolniczego
Krakowskiego.

L: 5454.

Kraków, dnia 31.X.1916.

Jaśnie Wielmożny Panie !

Wracam z Warszawy, gdzie Zjazd prezesów Towarzystw rolniczych Królestwa Polskiego, odbyty w dn.29 bm., uchwalił opodatkowanie wszystkich rolników w celu utworzenia Funduszu Narodowego dla dopomożenia Rządowi Polskiemu w jego pierwszych poczynaniach. Decyzyę w sprawie przeznaczenia Funduszu postanowiono powziąć na następnem zebraniu Prezesów. Jako podstawę opodatkowania postanowiono przyjąć morgę, z której opłaty będą naznaczone w rozmiarach od 2 - 5 marek w zależności od stanu majątku oraz stanu majątkowego właścicieli. Powyższą uchwałę postanowiono w całej rozciągłości wprowadzić w czyn po porozumieniu ze Związkiem Kółek Rolniczych.

W chwili gdy zmartwychwstała Ojczyzna nie może jeszcze w drodze ustawowej otrzymać od społeczeństwa funduszów na opędzenie najpilniejszych potrzeb, wspaniały przykład ofiarności rolników Królestwa powinien nam być drogowskazem.

Nie mogąc zwołać posiedzenia pełnego Komitetu Towarzystwa rolniczego Krakowskiego tak szybko, jak tego sprawa wymaga, zwracam się tą drogą do JWPana o łaskawą odwrotną odpowiedź, czy JWPan zgadza się, aby Komitet Towarzystwa rolniczego Krakowskiego przyłączył się do powyższej uchwały. Jeżeli od wszystkich lub od znacznej większości PP.Członków Komitetu otrzymam oświadczenie zgody na przedstawioną myśl, będę uważał za powziętą przez pełny Komitet następującą uchwałę:

W chwili gdy zmartwychwstała Ojczyzna nie może jeszcze w drodze ustawowej otrzymać od społeczeństwa funduszów na opędzenie najpilniejszych potrzeb Komitet Towarzystwa rolniczego Krakowskiego uważa za patryotyczny obowiązek rolników, aby w drodze dobrowolnej ofiarności złożyli Fundusz na cele odbudowy Państwa Polskiego.

./.

Komitet Towarzystwa rolniczego Krakowskiego przyłącza się przeto do uchwały Zjazdu Prezesów Towarzystw rolniczych w Warszawie z dnia 29.października b.r. opiewającej jak wyżej.

Z wysokiem poważaniem

Prezes:

Tadowski

TOWARZYSTWO SZTUK PIĘKNYCH
W KRAKOWIE.
SOCIÉTÉ DES BEAUX-ARTS À CRACOVIE.
PLAC SZCZEPAŃSKI 4. TELEFON Nr. 8. KONTO POCZT. KASY OSZCZ. Nr. 30.226.

L. 65. *Kraków* 12 marca 1916 r.

Jaśnie Wielmożny Panie Profesorze!

Niniejszem mamy zaszczyt zwrócić się do Jaśnie Wielmożnego Pana Profesora z najbardziej uprzejmą prośbą o łaskawe użyczenie na wystawę "Legiony Polskie" portretu, za co z góry najpiękniej dziękując pozostajemy z wyrazami

wysokiego poważania

Jaśnie Wielmożnemu Panu
Prof. Jaworskiemu
w Krakowie
Studencka 14.

TOWARZYSTWO ZALICZKOWE W JAŚLE

Stowarzyszenie zarejestrowane z poręką ograniczoną.

ZASTĘPSTWO BANKU KRAJOWEGO.

Rachunek żyrowy w Banku austro-węg.
Rachunek czekowy w pocztowej Kasie oszczędności Nr. 828.063.

JASŁO, dnia 4 Grudnia 1918

L. _____

Pisma Wielmożny Pan

Leopold Jaworski

w Krakowie

Przesyłamy w załączeniu memoryał w sprawie założenia tutej. Kasy stowarzyszeń.

Powtarzamy założenie tejże Kasy przez Rząd byłby dla ogółu stowarzyszeń szkodliwem, jawnie to żądamy.

Wasza Ekscellencya raczy założenie tejże Kasy wszelkimi siłami zwalczać w Parlamencie. —

Z poważaniem

Towarzystwo zaliczkowe w Jaśle

Tomasz Wilk

Załącznik

Do L. 3760.

MEMORJAŁ

do Wysokiego Koła Polskiego.

Na podstawie ustawy z 24 lipca 1917 r. Dz. p. p. Nr. 307 wydało Ministerstwo skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami rozporządzenie z 13 lipca 1918 r. Dz. p. p. Nr. 259, które powołuje do życia Austrjacką Kasę Stowarzyszeń.

Rozporządzenie to jest pozaparlamentarnem odświeżeniem przedłożenia rządowego, wniesionego do Izby poselskiej Rady Państwa w d. 5 listopada 1906 r. Uchwalenie tego przedłożenia zostało wówczas udaremnione wskutek stanowczej opozycji Czechów w porozumieniu z Polakami przeciw centralistyczno-biurokratycznym zakusom tego projektu, który był szkodliwym zarówno z punktu widzenia ogólnogospodarczego naszego kraju, jak przedewszystkiem z punktu widzenia insteresów współdzielczości. Ustrój powołanej do życia Austrjackiej Kasy Stowarzyszeń został obecnie jeszcze bardziej rozwinięty w duchu centralistycznym i pogłębiony z oczywistą szkodą dla interesów gospodarczych Galicji.

W okresie zawieruchy wojennej i zachwiania życia konstytucyjnego w Austrji, postanowił gabinet Dra Seidlera przeforsować to, coby się nie dało w normalnych stosunkach życia konstytucyjnego przeprowadzić, aby po wojnie nadal podtrzymywać centralizm i biurokratyzm oraz uprzywilejowanie żywiołu niemieckiego w Państwie.

Po myśli rozporządzenia ministerjalnego cały zarząd Austrjackiej Kasy Stowarzyszeń, więc zarówno Dyrekcja jak i t. zw. Wydział generalny są mianowane przez rząd, a uprawnienia tej instytytucji są bardzo rozległe. Może ona uprawiać wszelkie interesa bankowe, na rk bież., skryptowe, wekslowe, lombardowe, czekowe, warrantowe, z efektami, kuponami, zagranicznemi monetami, za poręczeniami, przez pośrednictwo itp. a nadto może wydawać własne zapisy dłużne na podstawie cedowanych sobie pretensyj pożyczkowych Związków stowarzyszeń lub cedowanych Związkom i przez nie poręczonych pretensyj Stowarzyszeń do członków — aż do wysokości tych pretensyj, a nawet ponad ich wysokość, do dalszych 10 miljonów koron na podstawie specjalnego podkładu zabezpieczającego.

Kapitał zakładowy Austrjackiej Kasy Stowarzyszeń utworzony został przez wpłatę niewypowiedzialnej wkładki państwowej w wysokości 35 miljonów koron, z czego 25 milionów daje rząd w gotówce, jako wkładkę bezzwrotną, a 10 miljonów koron w $5^1/_2$ proc. krótkoterminowej pożyczce państwowej. Związkom Stowarzyszeń, które są w stałych stosunkach z Austr. Kasą wolno wpłacić wkładki zakładowe wedle osobnych postanowień, które zatwierdzić ma Minister skarbu, wkładki te jednak nie dają Związkom żadnego w rozporządzeniu zastrzeżonego wpływu. Nadto przyjmuje państwo porękę za wszystkie zobowiązania Austr. Kasy Stowarzyszeń. W ciągu 10 lat, licząc od założenia

Austr. Kasy, udziela jej państwo z góry dodatku na koszta administracyjne po 200 tys. koron rocznie i uwalnia ją od podatku zarobkowego, rentowego, jakoteż od należytości skarbowych, cesje obligów Stowarzyszeń na rzecz Austr. Kasy zwalnia od należytości stemplowych i bezpośrednich. Nadto także cała korespondencja tego zakładu jest wolna od porta. Wobec takich przywilejów, jasnem jest, że żadna krajowa instytucja finansowa nie będzie w możności wytrzymać konkurencji z Austr. Kasą Stowarzyszeń.

Najbardziej jednak niebezpiecznymi dla swobodnego i samodzielnego rozwoju naszego życia gospodarczego wogóle, a współdzielczego w szczególności, jest § 4 i § 5 rozporządzenia ministerjalnego.

Na mocy § 4 rozporządzenia ministerjalnego została Austr. Kasa Stowarzyszeń uprawnioną, o ile tego wymaga kontrola zdolności kredytowej korzystających z jej kredytu instytucyj, do badania ksiąg i wszelkich zapisków, zarówno Związków jak i poszczególnych organizacyj, a więc i Stowarzyszeń, i do wglądania we wszystkie działy ich gospodarki i administracji.

Co więcej, na mocy § 5 rozporządzenia Austr. Kasa ma prawo żądać, aby statuty i regulaminy korzystających z kredytu Związków i należących do nich Stowarzyszeń zostały zastosowane do „normalnych wymogów“ przez tę Kasę wydanych. Wynika z tego, że Austr. Kasa ma prawo nietylko uprawiania wszelkich interesów bankierskich i jest istotnie bankiem państwowym, ale ponadto ma prawo wglądania w cały tok czynności i działalności tych instytucyj, które z kredytu będą w niej korzystały, tudzież ma prawo wydawania norm i przepisów regulujących całą gospodarczo-finansową działalność tych instytucyj.

W ten sposób rząd wiedeński zamierza położyć rękę na całym ruchu współdzielczym w państwie, podporządkować wszystkie jego przejawy jednolitym biurokratycznym „normalnym wymogom“, wziąć pod swój bezpośredni nadzór swobodne dotąd organizacje Związków Stowarzyszeń i same Stowarzyszenia i uzależnić je od Austr. Kasy Stowarzyszeń.

Następstwa wprowadzenia w życie rozporządzenia ministerjalnego byłyby dla rozwoju gospodarczego naszego kraju i całego ruchu współdzielczego wprost katastrofalne.

W projektowanej Austr. Kasie ani jej organizacja, ani środki i sposoby działania nie są nawiązane do tych podstaw, na jakich wyrasta i opiera się nasza organizacja ruchu współdzielczego. Działalność tej instytucji państwowej Kasy podważyłaby i wywróciła te podstawy, wniosłaby w dalszy rozwój kooperacji zamieszanie, rozbijałaby i wypaczała wszelką samodzielną pracę w dziedzinie współdzielczości.

Te zaś następstwa będą tem fatalniejsze, że wzmaga się w naszym kraju znaczenie ruchu współdzielczego pod wpływem wojny i otwiera się przed nim wielka przyszłość. Ruch współdzielczy w Galicji staje wobec wielkich zagadnień, dotyczących obrotu ziemią, odbudowy kraju, uzdrowienia stosunków handlowych aprowizacyjnych itp. W rozwiązaniu tych piętrzących się zadań — kooperatywy odgrywać będą pierwszorzędną rolę. Tem zgubniejszem byłoby dla nas oddanie się kierownictwu i wpływowi państwowej Kasy stowarzyszeń, wyposażonej w takie uprawnienia i mającej takie tendencje, jakie się już w rozpodządzeniu ministerjalnem uwydatniają, zaś w praktyce zostaną niewątpliwie wykorzystane, pogłębione i rozwinięte.

Zbytecznem byłoby udowadniać, że rozwój rodzimych instytucyj współdzielczych, szczególnie w naszym kraju, jest nietylko probieżem gospodarczego rozwoju Galicji, ale przedewszystkiem podstawą całego jej życia gospodarczego zarówno na polu finansowem, jak handlowem i rolniczem. Zcentralizowanie całego naszego ruchu współdzielczego w Wiedniu, byłoby dla tego ruchu i dla kraju zabójcze.

W rozporządzeniu ministerjalnem kryje się również, i to w wysokim stopniu, niebezpieczeństwo finansowego uzależnienia i ogłodzenia naszego kraju przez położenie ręki rządu na funduszach gromadzących się w naszych Stowarzyszeniach i pośrednie ściąganie ich do Wiednia, celem ich zużytkowania dla potrzeb gospodarczych innych austrjackich krajów, specjalnie przez rząd faworyzowanych, tudzież dla potrzeb rządowych. Pod tym względem spełniać będzie Austrjacka Kasa Stowarzyszeń rolę pompy ssącej. Prawo wydawania „normalnych przepisów“ będzie w tym kierunku z pewnością pomysłowo wykorzystane. W ten sposób kraj nasz popaść musi w poważną zależność od

wiedeńskiego rynku pieniężnego, a na potrzeby odbudowy finansów i odbudowy gospodarczej kraju zmuszeni będziemy szukać naszych własnych pieniędzy w drodze kredytu u instytucji wiedeńskiej, która nam dyktować będzie warunki. Grozi to równocześnie zachwianiem podstaw finansowych naszych banków krajowych, a przedewszystkiem Stowarzyszeń, w których szerokie warstwy ludowe lokują swoje oszczędności. Rola Stowarzyszeń, jako czynnika współdziałającego w odbudowie kraju, spadnie przez to do zera.

Przywilej emitowania przez Austr. Kasę obligacyj stowarzyszeniowych pociągnie za sobą z konieczności coraz ściślejszy i coraz bardziej bezpośredni stosunek finansowy między tą Kasą a Stowarzyszeniami, ponieważ te emisje mają się opierać na pretensjach Austr. Kasy Stowarzyszeń do Związków Stowarzyszeń i na cesjach pretensyj Związków do samych Stowarzyszeń lub Stowarzyszeń do członków. Musi zatem Austr. Kasa Stowarzyszeń z konieczności ująć zabezpieczenie tych pretensyji pod swój bezpośredni nadzór, gdyż w przeciwnym razie poszczególne cedowane Austr. Kasie pretensje Związków i Stowarzyszeń związkowych mogłyby mieć wspólne zabezpieczenie na zobowiązaniach dłużników Stowarzyszeń oraz ich poręce, tudzież musi Austr. Kasa prowadzić stałą ewidencję spłat na rachunek cedowanych pretensyj, ażeby te spłaty istotnie do niej wpływały i żeby zarówno Związki, jak i same Stowarzyszenia, nie używały tych spłat do dalszych obrotów. W konsekwencji tego nadzoru wszystkie cedowane skrypta muszą być przechowywane w Austrjackiej Kasie, która równocześnie będzie prowadzić u siebie rachunki z poszczególnymi dłużnikami.

Ten nadzór i ta kontrola całego ruchu współdzielczego wykonywana przez rządową Kasę Stowarzyszeń kryje w sobie jak największe niebezpieczeństwo dla samej istoty współdzielczości, która polega, jak wiadomo, na samopomocy i na poczuciu własnej odpowiedzialności i solidarności członków. Doświadczenie wykazało, że w miarę wzrostu opieki i wpływu państwa na całą gospodarczą działalność Stowarzyszeń, zatraca się poczucie osobistej odpowiedzialności i solidarności członków, tych kardynalnych podstaw współdzielczości, które decydują o rozwoju całego ruchu, są miarą jego siły i tężyzny.

To też Stowarzyszenia i ich Związki muszą się z całą energją zastrzec przeciwko zbyt daleko idącemu wpływowi państwa, przeciwko tendencjom zmechanizowania całego ruchu współdzielczego i uzależnienia go od centralnego rządu wiedeńskiego.

Zaznaczyć wreszcie musimy z naciskiem, że nasz ruch współdzielczy, który posiada swoją półwiekową tradycję, oparty na rdzennie rodzimych pierwiastkach i właściwościach naszego narodu, jest dzisiaj ruchem *par exellence* gospodarczym, a więc apolitycznym, idzie po linji swobodnych, zdrowych i trwałych zasad współdzielczych, które przez centralistyczno biurokratyczną opiekę i nadzór Austrjackiej Kasy Stowarzyszeń, zostałyby w całości wypaczone, poszłyby po linji wręcz przeciwnych i szkodliwych dla kraju interesów na usługi rozlicznych politycznych wpływów, któreby rząd w odpowiedni sposób wyzyskiwał przez wygrywanie jednej narodowości przeciwko drugiej.

Z uwagi na powyższe wywody domagamy się:

1) aby Wysokie Koło Polskie wszelkimi środkami przeszkodziło w prowadzeniu w życie utworzonej rozporządzeniem ministerjalnem Austrjackiej Kasy Stowarzyszeń i w porozumieniu z innemi grupami parlamentarnemi przeprowadziło w Radzie państwa zniesienie tego rozporządzenia. Ustawa, z 24 lipca 1917 r., na którą powołuje się ministerjalne rozporządzenie, upoważnia rząd do wydawania w okresie stosunków wojennych drogą administracyjną zarządzeń zmierzających „do popierania i odbudowy życia gospodarczego, do uchylania gospodarczych szkód i do zaopatrywania ludności w artykuły żywności i inne przedmioty zapotrzebowania“. Utworzenie tą drogą centralistycznej Kasy Stowarzyszeń jest jaskrawem nadużyciem treści i intencji tej ustawy, na które się rozporządzenie z 13 lipca b. r. opiera i, jako takie, powinno być przez Radę państwa radykalnie zmienione.

Wspomniana ustawa w § 3 przewiduje zniesienie rozporządzenia ministerjalnego, jeżeli tego Rada Państwa zażąda, przyczem rząd jest obowiązany każde rozporządzenie wydane na mocy tej ustawy przedłożyć parlamentowi, jeżeli jest zebrany, najpóźniej do końca kwartału kalendarzowego, zresztą zaś przy zebraniu się Rady państwa. Stać się to zatem powinno w tym wypadku niezwłocznie, gdy tylko Rada państwa, jak zapowiedziano, znowu się zbierze.

2) aby Wysokie Koło Polskie wszelkiemi środkami zwalczało wstawioną przez rząd do budżetu pozycję 35 miljonów koron, jako wkład państwa na założenie Austryackiej Kasy Stowarzyszeń, tudzież pozycję 200.000 kor., jako stałą na przeciąg lat 10-ciu roczną subwencję państwową na pokrycie kosztów administracyjnych tej Kasy.

Pozwalamy sobie w końcu zauważyć, że także na zgromadzeniu czeskich i morawskich Związków Stowarzyszeń i innych gospodarczych instytucyj, które się odbyło w Pradze dnia 7 sierpnia b. r., uchwalono jednomyślnie zaprotestować przeciwko wprowadzeniu w życie Austrjackiej Kasy Stowarzyszeń zarówno ze względów gospodarczych jak i politycznych.

Towarzystwo zaliczkowe w Jaśle

Stowarzyszenie zarejestrowane z poręką ograniczoną

POLONIA
PALACE
HOTEL

Téléphone / Télégraphe } Polonia-Varsovie.

17/VII Varsovie 1919
Aleje Jerozolimskie № 53
en face de la Gare de Vienne.

Kraków

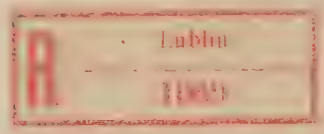
Lublin

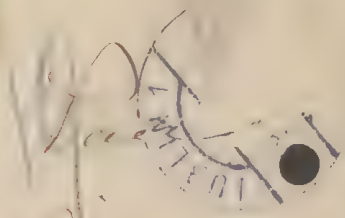

Nadawca:
St. Tuszkowski asp. oficerski pułków
5 Bateryja Artyleryi
Tiszrzany, Węgry.

K. Tuszkowski

Jasnie Wielmożny Panie Prezesie!

Bardzo serdecznie proszę mię brać mi za złe że wiedząc o usilnej wa-
żnych pracach ośmielam się pisać do Jaśnie Wielmożnego Pana z prośbą o poparcie
mej niniejszej sprawy.

Będąc superarbitrowanym jednorocznym wojennym (Kriegsfreiwil) aspirantem
kadeckim egzamin oficerski z r. 14 dowiódł ciężkich kandydatów a uważając
za mój obowiązek służenie sprawie narodowej mimo w szkole oficerskiej i jako
zdobytymi wiadomościami wstąpiłem w drugiej połowie listopada do legionów.
Byłem najpierw w 3ej bateryi jako aspirant oficerski potem na moją prośbę
w piątej bateryi pułk. Borutkiego dobrowolnie jako szeregowiec w polu.
Dnia 8go stycznia 1916. zostałem Karty służbowej II ej Brygady sanitar-
nej odesłany jako chory na ischias i reumatyzm do szpitala.
Posłano mnię potem z szpitala w Krakowie do Tiszrzan na Baraczę.

Obecnie na własną prośbę mam odejść z tutejszego szpitala jako zdrowy
i zdolny do służby frontowej, powiedziano mi jednak że właściwie jako
superarbitrowany w wojsku zostaję. Każdej chwili z różnych jak wtedy uwol-
nionych mnię powodów mogą i teraz być uwolniony.
Sam czuję się o tyle zdolnym że mógłbym pełnić służbę przy dobrej
woli i zmianę połączone z tem trudy ale wielkich sił fizycznych nie
mam. Służę w polu jako szeregowiec a przedtem jako asp. ofic. w wo-

/

auste. przekonałem się że w polu zachodzi jednak pewna różnica.
Powiadto jako jednostka nie przedstawiam wartości fizycznej i to kwoty
bo dnia bezpośrednio mianowiat jako wyszkolony już w szkole
jednorocznych na oficera mógłbym może być potrzebny i spełnić
me zadanie, w legionach zaś tembardziej bo jest brak oficerów
artylerzyi.
Słyszałem że obecnie w Przegorzałach tworzą się nowe baterye kandże
przy których służyłem i że w Krakowie bawi nasz Komendant pan
major Brzoza (Brzezina) pragnę więc prosić JW Pana Brzeza
o łaskawe zajęcie się mą sprawą i przedstawienie jej i poparcie
u pana majora.
Bile mogłbym być potrzebny i bile potrzeba do baterzyi wyprawnych
nych już wyszkolonych ludzi bardzo usilnie proszę JWielmożne
go Pana Brzeza o wyrobienie mi u pana majora przydzielenia
do tychże baterzyi i przysłania tegoż drogą sturatego rozkazu „Befehl"
mer Befehl" na moje nazwisko.
Jednocześnie chciałem prosić o poparcie mnie w sprawie ustalenia
mego stopnia (szarży) wojskowego, przez tutejsze władze austryackie
ny jestem na podstawie mego świadectwa wojsk. z służby czynn.
jako aspirant oficerski, obecnie stopień ten w legionach podobno
zniesiono.

Wszyscy moi Koledzy z szkoły jeżdżą już od tygodnia prowizorycznie a groźniejsi chorzy już. Moje zapewnienie JW Pana Prezesa że osobista moja amibicya mnie tu twardo gdzie by powstawać lub przewracać się do ściany mogłyby mi zadowolnić jedynie to mam za cel by być pożytecznym, jako przewodnik mnie nie podobałyby tu dalej i lepiej bym mnie i więcej coś zdziałał superarbitrując się; jestem na podstawie rozkazu Komendy marszałkowskiej i Komendy Legionów w prawie pozostać w szarży mej z uwzględnieniem autn. i zgodnie uznania jej sądzę że jednak lepiej będzie gdy JW Pan Prezes moją sprawę taktownie będzie prosić i przedstawić panu majorowi. Swego czasu służbowo zwracałem się z tem w połowie grudnia r.z. i przedstawiłem Komendzie pułku artylerji me papiery wojsk.

Różnicę się celem uzupełnienia podaję tu że w przeszłości mym mam w rubryce: ~~Besondere~~ Ausbildung u Verwendung" przez Komendę baterji kadrowej wnotowane „In seiner Charge sehr als Zugs Kommandant gut ausgebildet" dalej posiadam z szkoły oficerskiej świadectwie, rodzaj opisu (Beschreibung) które przytoczę: Es wird bestätigt, dass der Obgenannte sich während seiner ganzen Dienstleistung bei der L.H.D. als sehr fleissig, sehr aufmerksam, sehr strebsam und verlässlich gezeigt hat"... „dienstlich sehr strammer, sehr gehorsam, ausserdienstlich sehr anständig"... Es kann daher sein Betragen während seiner Dienstzeit als sehr lobenswert bezeichnet werden

Wszelkie informacye o mnie może Jej udzielić p. majorowi Dawna Komend
Serdecznie przepraszam raz jeszcze JW Pana Teresa za
moją odwagę zwrócenia się z prośbą i przy tej sposobności
pragnę złożyć JW Panu me serdeczne życzenia dużo Teczne

Z wyrazami czci i poważania

Stanisław Truszkowski asp. Ofic Leg. polskich

Pisz. dnia 29 Kwietnia 15

Absender:
Odesílatel:
Zasilatel:
Mittente:
Feldpostnr.:
Poslano:
Spedizione:

I. rájk arty
2.baterji
lerji Leg P
polowy

Feldpostkorrespondenzkarte

W Krakowie, 22. września 1917

Oddział krakowski C. K. N.
Wpłynęło dnia 10 WRZ. 1917
L. 1669/2. 9r.
191...
Odpis ~~do~~ Ministerstwo wyk.

Wasza Ekscelencyo!

Już pół roku upływa od czasu, gdy moja sprawa o koncesyę na biuro pomocy prawnej w sprawach administracyjnych wpłynęła do Ministerstwa Spraw wewnętrznych (: Rada dworu

Schmiedek – I. Mark-Anredstrasse 5:)
a tak dla mnie ważnego i pilnego jej
załatwienia doczekać się nie mogę.
Dlatego pozwalam sobie przypomnieć jej Waszej Ekscelencyi i
prosić najuprzejmiej o poczynienie
nie takowie odpowiednich kroków.
Ku jej pomyślnemu rozwiązaniu
do czego obecna chwila sesyi
parlamentarnej szczególnie
się nadaje.

Proszę mi darować natręctwo
i przyjąć wyrazy wysokiego sza-
cunku i poważania, z jakiem
się kreślę

Posłuszny sługa

Zakrzewski.

Kraków 5/12 1916

Jaśnie Wielmożny Panie
Prezesie!

Odnośnie do otrzymanego dzisiaj
listu donoszę, — że gotów jestem
podpisać projektowane
pismo do Pułkownika Sikorskiego. —

Wyrazy prawdziwego poważania łączę

Thrh

165

Jaśnie Wielmożny Panie Profesorze !

Po nieudanych próbach telefonicznych pozwalam sobie na tej drodze podać do łaskawej wiadomości, że Pan Prezydent Ministrów polecił mi powiadomić Łaskawego Pana Profesora, iż żałuje najmocniej, że w najbliższych dniach służyć nie może.

Proszę przyjąć wyrazy najwyższego poważania

oddany

Wiedeń, dnia 30.stycznia 1915.

Die Daten im dienstlichen Eingange der [illegible] Telegramme bedeuten: 1. den [illegible] des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: Eingangsnummer:

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

professor janorski stidercka 4 krakau

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen [illegible] Aufg. N.

am [illegible] um [illegible] M.

durch [illegible]

S wien 49+3290 21 26 11/50 (W Ch) aufgegeben am 191 um Uhr M. Mittag.

= mein minister laesst um guetige expresssendung der geliehenen notizen , dienstbuecher etc zur eisenbahnsprachenfrage bitten = twardowski =

L. S. Nr. 780. (Auflage 19[illegible])

Metallic
Sewellon
Z. Farm

Exeter
Ceram

najvjerovatnije dnjes.
Za nadere Tantane
sestra!

19. XI. 12.

JULIUSZ SŁOWACKI

Pozwala sobie
przedstawić Waszej
Ekscelencyi Dr. [illegible]

PARYŻ

redaktora Na Wyrost
Jagoren. Any, Krakowskie
Zeszyty." (Książka polska?)

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendr[illegible]apparates ausgefertigten Telegra[illegible]edeuten: 1. den Namen des Au[illegible]ter, 2. die Aufgabenummer, 3. [illegible]zahl (eventuell in Bruchform), 4. [illegible]Monatstag und 5. die Stunde und [illegible]e der Aufgabe.

Gattung: [illegible] Eingangsnummer: [illegible]

Exzellenz Leopold Jaworski

Krakau Studencka 4=

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen [illegible] am [illegible] Uhr [illegible] Min.

S Wien 49 1257 25 9 6 n = [illegible] aufgegeben am [illegible] Uhr [illegible] Min. [illegible]

erlaube mir exzellenz zum diner zu ehren regentschaftspates freitag halb neun uhr hotel imperial ergebenst zu bitten = twardowski

D. S. Nr. 769. (Auflage 1916.)

JULIUSZ [illegible]

ma zaszczyt prosić na kolację jutro, piątek
½ 8 do Imperiału z członkami Izby Panów
&c. &c. tużurek:/

14. II. 18.

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typend[illegible]parates ausgefertigten Telegr[illegible]deuten: 1. den Namen des A[illegible]es, 2. die Aufgabenummer, [illegible]zahl eventuell in Bruchform [illegible]onatstag und 5. die Stunde [illegible] der Aufgabe.

Gattung: [illegible] Eingangsnummer:

= exzellenz von jaworski

studenckà 4,- krakau :

[illegible]legraphenverwaltung übernimmt [illegible]lich der ihr zur Beförderung [illegible]Bestellung übergebenen Telegramm [illegible]lediglich geartete Verantwortu[illegible]

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von [illegible] auf Ltg. Nr. [illegible]

am [illegible] 191 [illegible] um [illegible] Uhr [illegible] M. Mitt.

durch [illegible]

s wien 49:160 15 2 10-10- m 191 um Uhr M. Mittag.

: imperial abend muszte von morgen auf mittwoch verschoben

werden = tardowski +

D. S. Nr. 769. (Auflage 1918.)

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag, 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.	*Gattung* — *Eingangsnummer:*	*Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung und Zustellung übergebenen Telegramme keinerlei erhöhte Verantwortung.*
Dienstliche Angaben:	**Telegramm** *aus*	*Aufgenommen von ... auf Ltg. Nr. ... am ... 191 ... Uhr ... M. Mitt. durch: ...*

S Wien 1/1 699 21 5 5 55 1 = am 191 . um Uhr M. Mittag.

DANOWSKI, bittet um Einsendung des der Brief nicht beigelegenen Exemplars der Interpellation = DANOWSKI ="

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1918.)

ma jaczyt poprosić
Excellencyę Carbawe
przybycie jutro o ósmej

o godz. 8. na bolesną
w szpitalu. Nie straci
łaskawej nadziei, że
Ekscelencya moja siostra
przyjedzie do Wiednia.
Najuniżeniej oddany
Ehrardowski.
22. X. 18.

Nowy Targ 8/10 1914

Kollendowny!

Proszę o łaskawe wybaczenie, że po otrzymaniu cennego listu natychmiast nie odpisałem, lecz miałem nadzieję, że będę mógł się Panu [illegible]. — Tymczasem [illegible] [illegible] [illegible] się [illegible], że nie mogę [illegible] [illegible] mojego [illegible]. Dopiero po 20. bm. spodziewam się otrzymać [illegible] [illegible], podczas którego zgłoszę się natychmiast u Kollendownego. Z C. Iwanem [illegible] [illegible] [illegible] przed jego [illegible]. — Szkoda już bardzo bardzo, że droga nie wypadła już przez Kraków. —

Łączę wyrazy najgłębszej czci
[illegible] się [illegible] [illegible]

Nawrzynowicz

Jego Ekscelencyi
Hrabiemu Leopoldowi Skrzyńskiemu
Kraków
ul. Studencka 14.

Kolbuszowa środa 7.

Kochana Pani Teresie!

Sytuacja tu bardzo groźna
i dla nas wszystkich bernardzeja, szczególniej dla mnie,
którego bandy pomawiają o spro-
wadzenie wojska i organizowanie
obrony żydów, chociaż nic cał-
kiem tak często.
Już jestem zrezygnowany i goto-
wy na wszystko.

/.

Aby obrony miasta przyszło jeszcze
z nowy wojsko z Rossowa a Dziś jeszcze
zgodziwszy się pospolicie i jenerał
Szamota.
Mego losu to zrzyszło jednak nie
zmieni.
W obec tego stanu rzeczy radzę bar.
dzo, abyście mogli skorzystać z Tatarc.
go zaproszenia.
Chciałbym o co innego prosić JWP Pana
Brata jeżeliby mi chciał przyjść z po.
mocą a mianowicie o przysłanie mnie
jakiejś sprzedaży z Kolb. A. Nr. 12
prostej dużej drabinistej pewnym kosz.

względnie ostawieniem (tu bowiem gdzy nie dostanę) i Tatkowe odstawienie
mnie do St. Kolejowej Życia.
Toby mnie się dało zrobić tylko
do dnia jeżeli bandy nie cratują v lá-
sach. Innej drogi nie mają Kasida
Christa niepewna.
Moja JW. Mamatek jakiś zabunek
obmyśli.
Tymczasem przesyłam serdeczne po-
zdrowienia i uściski dla całego domu.
Wasz JPW Syn Stanisław
szczerze oddany
Stanisław Wyspiański

K. & K. Ministerium des Äußern. 7/6 915

Excellenz! 1015.

In Beantwortung Ihres sehr geehrten gestrigen Schreibens beehre ich mich mitzutheilen, dass ich an den Generalconsul Pharaoni Telegraphirung bezüglich sehr warmer der Angelegenheit anzunehmen sich

für die genannten Personen zu

verwenden.

Ich bitte Sie um Entschuldigung

meiner Schrift. Dass ich auch viel

lieber sehr gerne über in deiner

Angelegenheit zu Diensten sein

würde

Ihr aufrichtig Verehrer

Ihr ganz ergebener

Nyon

K. & K. Ministerium des Äußern. Wien, am 28.Oktober 1916.

Euer Hochwohlgeboren !

In Beantwortung des sehr geschätzten Schreibens vom 19.d.M.beehre ich mich, Euer Hochwohlgeboren mitzuteilen, daß die k.u.k.Missionen in Kopenhagen und Berlin am 2.September 1916 telegraphisch angewiesen worden sind, die Abinstradierung des Dr.Bogacki und Michael Mlynarski nach Deblin unverzüglich zu veranlassen, beziehungsweise die Durchreisebewilligung für die Genannten durch Deutschland zu erwirken.

Einer Mitteilung des Gruppenkommandos der Legionen in Deblin entnehme ich, daß dieselben nunmehr an ihrem Bestimmungsort eingetroffen sind. Die Verzögerung in der Abreise dürfte auf die Schwierigkeiten zurückzuführen sein, auf welche damals die Durchreise durch deutsches Ge-

./.

biet stiess. Seitdem ist aber zwischen dem k.u.k. Armeeoberkommando und dem deutschen Generalstab hinsichtlich dieses Punktes eine Vereinbarung getroffen worden, durch welche ähnliche Verzögerungen in Hinkunft vorgebeugt werden dürfte.

Mit dem Ausdrucke der vorzüglichsten Hochachtung

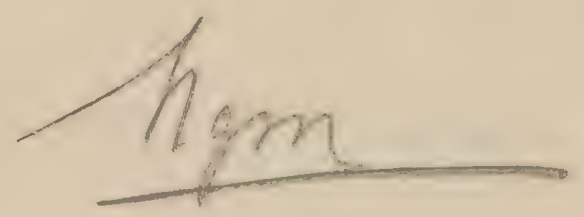

K. & K. Ministerium des Äußern. 16.

Hochwohlgeborener Herr!

Es wird mich sehr freuen

Ew Hochwohlgeboren morgen

um 12 Uhr empfangen zu können

Hochachtungsvoll

Ihr

STEPHAN VON UGRON

S. K. U. K. AP. MAJESTÄT A. O. GESANDTER U. BEV. MINISTER

K. U. K. KAMMERER

IV. MAYERHOFGASSE 1.

Ich werde mich sehr freuen den
Besuch Ihrer Exc. Frau v Favrat
Freitag V. M um 12 oder 1. M.
um 5 Uhr empfangen zu können.

Hochachtungsvoll

AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI
W KRAKOWIE.

16. III. 1917

Szanowny Panie!

Racz Pan zaopatrzeć
Zł. p. Walentą, za którym
pisałem do Szan. Pana
Zły ubaczenia.

Chodzi o pozostawienie
go w Krakowie; a więc
najpierw o sprowadzenie,
skąd go z Krakowa
żadne nie wydadzą, a
następnie o wyjednanie
w Komendzie Legionów,
aby go, jako kadrę pod-
oficera na zdrowia Radzy-
mińskiego w Krakowie.

P. Sig Kanonikowi
Gamé bardzo uprzejmego,
jeżeli Kan. Pan zechce
w Dzień Zaduszny, po mszach
nabożnych,
Prosby z wyodrębnionego
powszechnego [illegible]
nad pojąć
B. Ulanowski.

AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI
W KRAKOWIE

Z 3. III. 1918.

Szanowny Panie!

Przesłam Szanownemu Panu z powodu bolesnego ciosu, który Go spotkał, serdeczne wyrazy współczucia.

Proszę przyjąć zapewnienie prawdziwego poważania

B. Wiśniewski.

AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI
W KRAKOWIE.

27. IV. 1918

Szanowny Panie Kolego!

Załączam nakaźdę recenzyjną
Wasz[ej] mojej prośby o Łaskę na to, aby
Pan Pan kolega wypisywanie swoim
wyszło korzystny rezultat.

Pozostaję z prawdziwą
przyjaźnią

B. Ulanowski

REKTOR
C. K. UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE.

Kraków, dnia 17/5 *1917*

Łaskawy Wielmożny Panie Kolego!

Dla Kolegi starczał mi zawsze się z Czasem C. K. W obecnie zapełnienie katedry uniwersyteckiej, mej, dotychczas zajmowanej przez Kolegę, przemówiło. Zmieniło ustawicznie mię ludzie zwłaszcza, w tej sprawie przesłane wczasie o odezwie Czasu.

Łączę wyrazy, głębokiego szacunku

I. v. Kutrzeba

Bibl. [illegible].

REKTOR
C. K. UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE.

Kraków, dnia [illegible] 191[illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L:1.599. pod [illegible]/1.1.19.

K.k. Ministerium für Kultus und Unterricht Wien, am 26 April 1918 Z:13157-VII.

.-

An

das Dekanat der juridischen Fakultät der k.k. Universität

in

K r a k a u

Auf den gestellten Antrag nehme ich genehmigend zur Kenntnis, dass der Geheime Rat, Professor, Dr. Ladislaus Leopold JAWORSKI mit Rücksicht auf seine parlamentarische Tätigkeit im Sommersemester 1918 die Vorlesungen über österreichisches Zivilrecht im reduzierten Ausmasse von fünf Wochenstunden abhalten wird, und betraue gleichzeitig den ordentlichen Professor Dr. Anton von G Ó R S K I mit der Abhaltung vierstündiger Vorlesungen über das erwähnte Fach in dem in Rede stehenden Semester.

Aus diesem Anlasse stelle ich dem letztgenannten Professor eine Remuneration im Ausmasse von 300 K /dreihundert/ Kronen pro Wochenstunde in Aussicht, um deren Flüssigmachung das Dekanat im Wege der k.k. Statthalterei für Galizien nach Ablauf des Sommersemesters 1918 h.o. ansuchen wolle.

Auf die Bewilligung einer höheren Remuneration kann aus prinzipiellen Gründen nicht eingegangen werden.

Für den Minister für Kultus und Unterricht:

podpis nieczytelny:

.-

Z czem mam zaszczyt zawiadomić Jaśnie

Z Dziekanatu Wydziału prawa i administracyi
c.k. Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Do Jego Exc.
Jaśnie Wielmożnego Pana
Prof. Dr. Leopolda JAWORSKIEGO
w
K r a k o w i e.

RECTOR
C. R. UNIVERSITATIS
LEOPOLITANAE.

Wiedeń, 19. kwietnia, 1915.

538

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Za serdeczne wyrazy współczucia, przesłane Uniwersytetowi Lwowskiemu z powodu skonu Profesora Dra Gustawa Roszkowskiego pozwalam sobie złożyć szczere podziękowanie.

Proszę przyjąć zapewnienie wysokiego poważania , z jakiem kreślę się Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa powolny

Wawrzyniec

REKTOR
C. K. UNIWERSYTETU
LWOWSKIEGO.

Lwów, 23. listopada, 1915.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Otrzymawszy zaproszenie Delegacyi tutejszej N.K.N. na referat Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa "O sprawie polskiej w obecnej chwili i o pracach N.K.N.", proszę przyjąć zapewnienie szczerego ubolewania, że nie będę mógł z łaskawego zaproszenia korzystać. Mam dzisiaj popołudniu nie dające się odroczyć zajęcia w Domu akademickim i w Rektoracie, które nie pozwalają mi brać udziału w dzisiejszem poufnem zebraniu.

Łączę wyrazy wysokiego poważania

z jakiem kreślę się

Enthebungs-Gruppe I. i VI. des Landes. Vert. M
Wien, Goldschlagg. 14.–16.

Z wysokim poważaniem

Komisarz rządowy :

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Telegraphenapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (einschließlich Anschrift), 4. den Monatstag und die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: Eingangsnummer:

= eksyzellenz jaworski wien

pejchspatn =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der Übermittlung der Depeschen, sowie der Bestellung keine weitergehende Verantwortung.

postlich aus krakau

Telegramm

aus

grybow 102 36 7 10 =

Aufgenommen von auf Ltg. Nr.

am 191 um Uhr M. Mitt.

durch:

Nr. gegeben am 191 um Uhr M. Mittag.

eingabe wierzbicki am 13 april 1918 sub zahl 11455 (

durch zwej an statthalterej gelejtet statthalterejzahl konte

hyer nicht erfragt werder waare lejcit im drahtwege bejm

departament poem ɔ c einzuholen = magistrat grybow .+

L.dz. j. 79

Brała 31/12 914

79

Kochany Edwinie!

Pomnożę Twoją za wyjątkowy [illegible] wystanę Kordiana do Wiednia. Denerwuje jest Wiedeńskiemu [illegible] zakaz [illegible] Kordiana będzie a może nie jest zatwierdzona w Kraj. Dyrekcji Teatru za 4 tygodni grudnia Stała Twoja jest wystanę za tydzień.

Tyle o finansach.

Po moim powrocie z Wiednia mój Drogi Miał że mną konwersację [illegible] pewnie [illegible] nie tak jak zamiał. Wreszcie chwalebne jedynie rozumną wrodzoną dobrem kraju narodu i zawsze katolickiej partyi krakowskiej — do wszystkich [illegible] i [illegible] [illegible] wyjaśnienia Twe przekonuje do ciebie i [illegible] Powrót Twego z tego [illegible]

Biała 14/9 1915

163

Kochany Waldzio!

Dziękuję serdecznie Tobie i Twej Pani za życzenia i Twoją kartkę.

Bądź tak dobry i napisz mi w jakim to Twoim, czy Exc. Bobrowskiego - mieście

Ave Maria łaski pełna
Pan z Tobą błogosławiona
Ty między niewiastami
i błogosławiony owoc
żywota Twego Jezus.
Święta Maryjo Matko Boża
módl się za nami grzesznymi
teraz i w godzinę śmierci
naszej. Amen.

Z kamieniem miedzią
bogate w Wielkiem
(Zagłębiu) znaj-
dujące się.

Biała W/10 915

Kochany Boldrim!

Chciałbym przesłać
około 2000 K. bratu
Ecce Tadeuszowi Ru-
dzewiczowi do War-
szawy. Czy możesz
do jakiś przez waszą
pocztę względnie Ru-
dzia Bezpieczny?
Wanda jedzie na wó-
czas, lecz gdy wróci
dziś pub jutro, boby
nie zastała to i do

całkiem pieniężne przez.
Stało.
a teraz mój kochany
Feldzin drugą prosbę.
jest u Legionach Ru-
ży (brat cioteczny) Wa-
dy, Karimierz Kleczyn-
ski. Znakomity mło-
dy człowiek, inteligen-
ty i muzyk z zdolno-
ściami i zacnodu. Był
jakiś czas w Berlinie
a teraz w Charlottenburg
w operze — z dla drogi,

jest to brata ucz
profesora Kleryi,
Kiego. Obecnie
jest przy srebrze 13 kor-
pusu, zdaje mi się,
jako Stanner, bo jest
warszawianinem.
Szkoda mi przed kilku
dniami, że już kil-
ka razy proponowano
go do awansu - i dotąd
nie sprawa została
załatwiona. Nie wiem
gdzie to zależy może.

Będziemy Ci bardzo Ko-
bowi dzięki, jeśli zechcesz
Nie zajęć mnie Tatu-
wie i kopiuj Ko-
Sendeusze Cesarskie,
Ukaz Pani Anne Egzek-
cutuje Twój —

Wybieramy się
z Kosicem tydzień
do wieczór — będę Jakóc
u Ec. Bilinskiego

Kraków.

Biała Kamienica

Do Kamieniczki

przyjęcia uprasza

27/II. i zaszczyca

Swoją obecnością

do końca

K.U.K. BIELITZ

Jan Trojan Kupiec

Firma "Serex" nast. Kom. nad

Kraków

Sudenska 14

30/12 915

Kochany Tatusiu Wysłałam
Tadzportu posyłkę do Krakowa
Ty wyj. z Krakowa — skoro powro-
dzi odejdzie do Czyż. Dol. w Kra-
kowie z upoważnieniem do
wydania Tadzportu —
Ściskam Cię Serdecznie
Twoja Ula

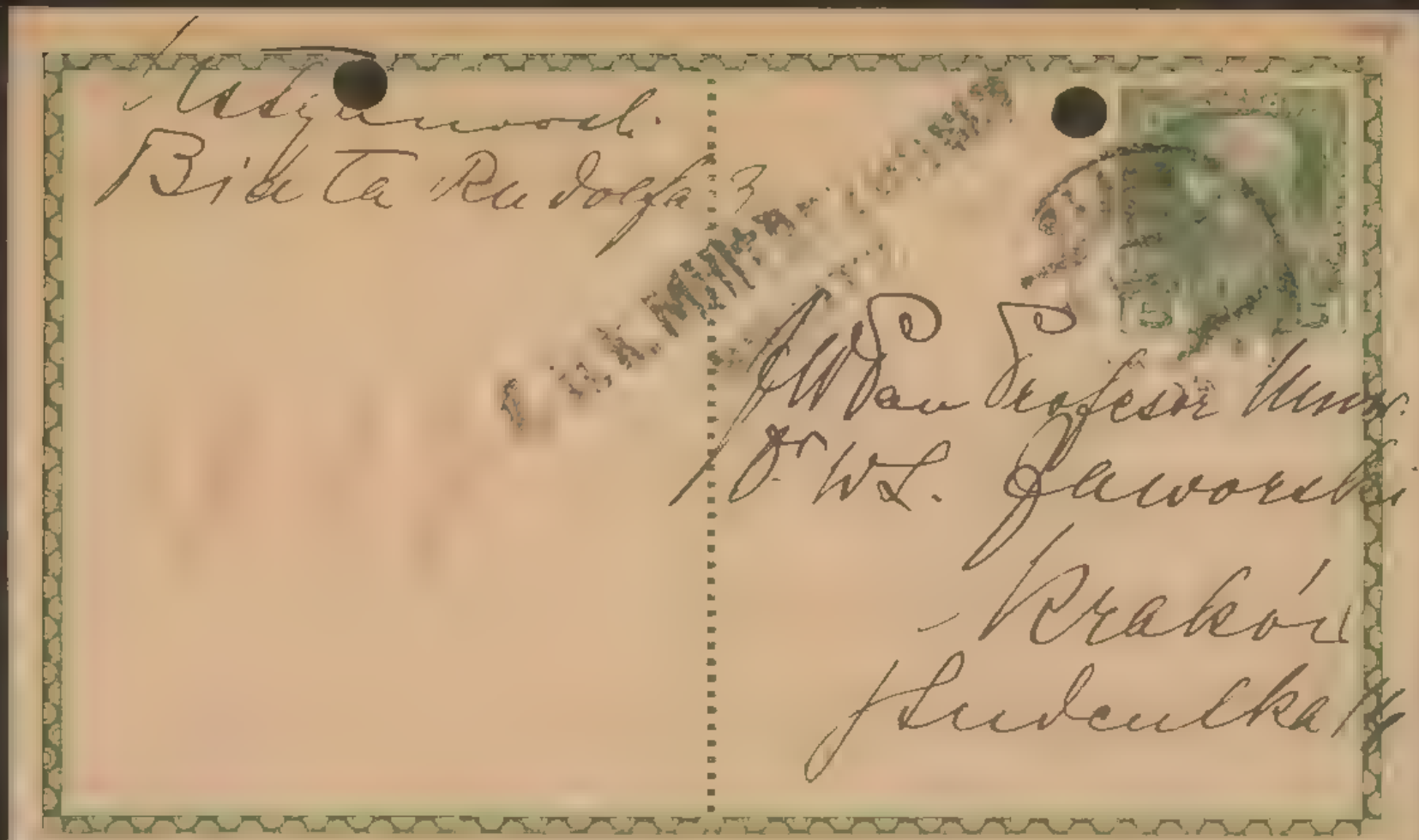
Adjunkt
Biblia Rudolfa Z
Pan Profesor Uniw.
Dr W.L. Jaworski
Kraków
Studencka 1

17/1 916

Kochany Tatusiu!

Śpieszę Tatusiowi
powiedzieć kilka słów,
dziś otrzymałem
[illegible]

1916 Biała 9/2 916

Kochany Feldzie!

Jeszcze uchwały
Rady gosp. powiatowej
dotyczącej dnia nie nadeszły
- Rozumiem, że
dane z urzędu biura
pracy. Jeżeli nie
ma żadnych zarzutów
co uchwała, to ta

Tuorum laudatorum
Serenum Cé
Sinkum

1915 18/2 1916

Kochany Salwin!

Sprawę całą wyłożyłem
Du i mówiłem z Tym
Który to robił.
Między tą sprawą idzie
dalej, ale
Ty już z innej przyczyny
wiesz. Resztę ustnie
przedstawię

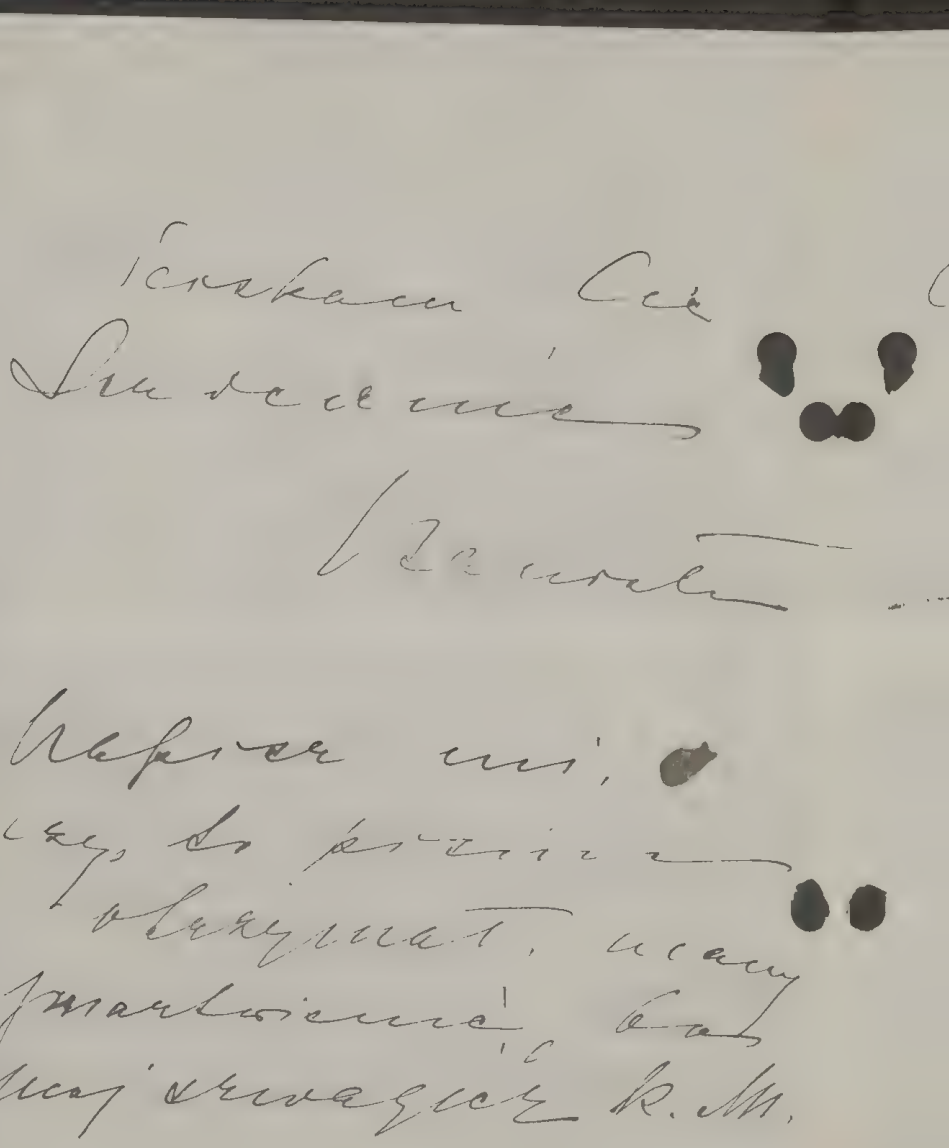

Die Daten im dienstlichen Eingange des mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

d = prezes jaworski krakow
studencka 14=

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der Beförderung oder Bestellung der Telegramme keine wie immer Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ... auf Ltg. Nr. ...
am ... 191 ... um ... Uhr ... M. Mitt.
durch: ...

d biala gal 5124 10 26 9/20 =

(aufgegeben am ... 191 um ... Uhr ... M. ... Mitta

bardzo dziekuje przyjade = ustyanowski .+

Biała 9/9 1916

Kochany Tatrzin!

Wczoraj tęgi [illegible] ku-
rowie powiedział [illegible]
Jerman, że na to, że
jedzie jeszcze na Węgry.
Brawo purpurowe
Maryjnowskiego — powrót
7/9 do Lwowa do Mr.
w niedzielę

Sbaw mój; będzie
do Katalwrana.
Żeby chciałaby list
przeczytać do końca
czy można jeszcze
jeden będzie spokojnie
odczytać bez wzbu-
dzenia.
Mamy do jazgody,
lecz jest chłodniej
Nie z Krymicy Sam

bylo v Praze jmenováno
dne, a v kterém
bylo zpraveno.
Stížnost ve smyslu
článku 5 zákona kvali-
fikační
Václav Mašek

Kraków 12/II 96

Kochana Anko!

Sprawę Ewidencyi
objęcia jutro do Dyrekcyi Policyi w Krakowie
z upoważnieniem do
udzielania potrzebnych
pozwoleń —

Idę mogłem tylko
do jednej z katalog

Cea tego proszę o pamięć:
Czcicie i pokłonam się
Taskawym względom
Przyjaciół Dań
a Tobie Panie całuję

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Au[illegible], 2. die Aufgabenummer, 3. [illegible], 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der [illegible].

Gattung: — Eingangsnummer:

ppofesop jawopski

krakow studencka 14=

Die Telegraphenverwal[illegible] übernimmt hinsichtlich d[illegible] Förderung oder Bestellu[illegible] Telegramme keine Gewähr. [illegible] Antwort.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von [illegible] auf Lfd. Nr. [illegible]

am [illegible] 191[illegible] um [illegible] Uhr [illegible] M. [illegible] durch: [illegible]

+ biala gab 171 16 2 4.50 n = (Ce[illegible]) aufgegeben am [illegible] 191 . um [illegible] Uhr [illegible] M. [illegible] Mittag.

czy bedziesz krakow sobota lub niedziela popoludniu musze

cie widziec = ustyanowski +

D. S. Nr. 769. Auflage 1[illegible]

= pp 12- prof leopold jaworski krakow studencka 14=

Dienstliche Anzeichen

Telegramm

biala gal 1216 15 12 10.45 p

kiedy cie zastane w krakowie jak najrychlej = ustyanowski =

J. W. Dan Wiepreces N. K. W.
Prof. F. W. Leopold Jawodzki
Kraków
ul. Studencka 14

Biała 15/6 [illegible]

Kochany Waldzio! W sobotę 17/2
przyjadę o 3ej popołud. do Krakowa
i zaraz będę się starał być u Cię,
bo - mieszkam jak mykła
Grand hotel. Moi ministrowie
serdecznie [illegible]

Biała 22/2 1917

Kochany Boldesiu!

Dziś mogłem do pałacu
wilwaty Rady odesłać.
Dziś w sprawie daru 50,000
dla N.K.N. kuratem Rady,
dali się wchodzą przez
Komitet Krakowski.
Ma to być uchwalone z 29
Sierpnia 1914.
Przyszły do rozwiązania.

Zdrowiaj mnie, że krótki
list przyszedł i Wiedeńia
o dalszych Swoich.
Czekam potwierdzenia
bo i moja decyzja
od tego zależy.

Jak Ci się mam kochany?
Ściskam Cię serdecznie
i pozdrawiam Ciebie całych
Od Twoich serdecznie.

Twój Stanisław

Telegramm

wiceprezes jaworski krakow studencka 14= ı

biala gal 61 10 1 6.30 n =

przyjazd niepewny bom slaby = stanislaw +

17/3 917

Kochany Baldwin! Od mia-
Klaupka nazwie Damor my-
Sta myśl nieszczęścia tego,
Który nakaże, zniszczenie medalu,
plakiety! Wybrano tolla pewno
dwiczącym Komitecie. Damor
z nim o tem — pewnie Ci wspo-

Oraz jakieś zdania dwuznaczne,
ale śmieszne. Dzisiaj krótkie
w kamienicznika. Ściskam
Cię serdecznie
Wanda

Miały być dalsze słowa,
ale nie będą — a
obecnie ....

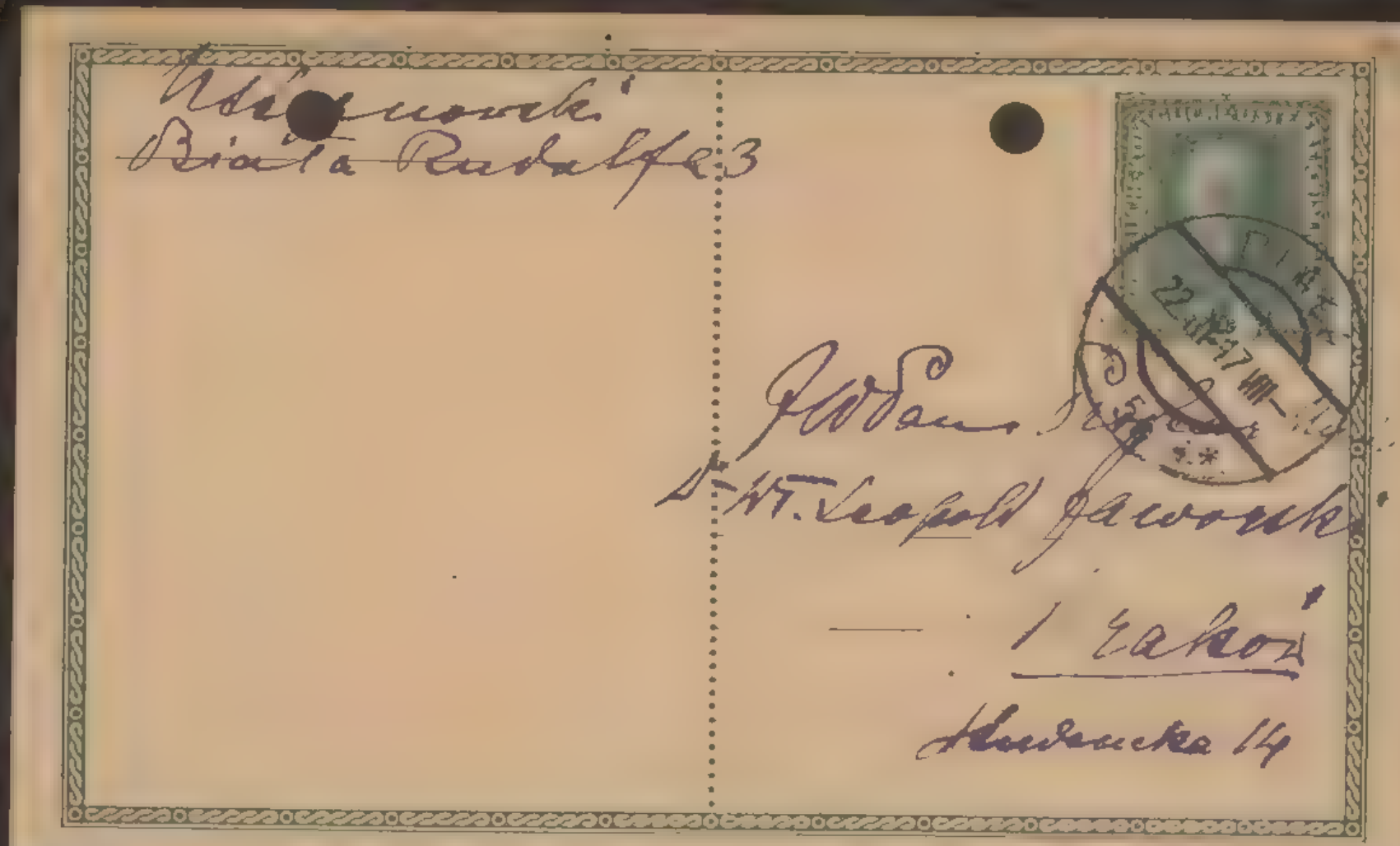

21/3 917

Kochany Feldzie! Sprawa
dlatego tak długo nie odpisuję do Ciebie,
bo się nie mogłem. 26/4 rozpoczy-
nam swój sklep. Czy będziesz w Krakowie
dziś? Chciał-
bym się z Tobą rozmówić. Czy zdążysz
bo wiadomo jest, abym jechał po-
jechał do Wiednia - czy może tylko
krótko zostaniesz? Śpieszę
Ci serdecznie

Wiedeń
Biała Rudolfa 3

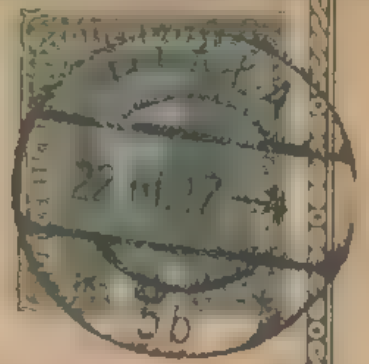

Jan Lea Wiepreza N. 64
Pułk. Dep. Jaworzno
Kraków
Floriańska 14

22/3 917

Kochany Edwin! Moglibyśmy się
zjechać we Wiedniu – jeśli tylko
Wiednia wybierzesz? – Mieszkałem
przyjechał lub środa w Londynie a mieszkam
Hotel Krauss, Weihburggasse 11.
Spotkam się z Tobą
Stanisław Ignacy

Bibl. Jag.

Bibl. Jag.

Kraków 12/5 1917

Kochany Feldzie!

Przyjechałem tu wczoraj wieczór i oto
chcę zatuję, że Cię już nie zastałem
Pytam u Pawełka po 9ej Wiedeńczyk.
Bardzo się cieszę, że Tuś Malutka
ma się lepiej. Telegraficznie
powiadomcie mi Sąsie.
Mnoj Hrdy - pragnie się, To
by kochanie i wielu innych
i o robie pomoc - a tam
proces sylko, napisz dokąd
Kobeszka, by legitymacja przesłać
Oleka Machnowicz obecnie jest w Wiedn.

Wiadomość o [illegible] przesłania
listownego do Warszawy albo jednej
kopiy do Petersburga, a nadto okazania
się Talwiy im będzie egzekwowania
finansowego ze względu na walutę – tego
[illegible] dnia do niego należącego.

Z prawdziwą [illegible]

Twój [illegible]

16/5 1917

Kochany Panie! Dziś otrzymałam: ten list od Franka ch., i kilkanaście słów [illegible] ale wiadomości te są nie wiele, na wiadomości te nie dają mi spokoju. I tamci myślami go zajęci — to oczywiście! Może nie otrzymałam dalszego listu, co najprzykrzej to wiecie sami. Może Pan coś

Karlsbad 7/8 1912

Hans Schiller

Kochany Waldzio!

Po ostatniej mej bytności u Kamieńskiego, radziłem, jak ci mówiłem, że sprawa twoja pomyślnie załatwiona i że będę mógł powrócić do Sturby. Powiedział mi wyraźnie, że nic nie przeszkadza i dalszej jeździe, że mogę powrócić po urlopie.

Tymczasem dziś dodaję zawiadomienie, które

i proszę: Ściskam cię serdecznie Twój
Kamieński

Ci z odpisu dokumentu, z którego
Jemu Koniecznej, że oczekuję
pomieszczenia potwierdzenia o przyz-
naniu mi z dniem 1 stycznia
Mi pokrzywdzonemu także przysługuje
dać sprawę przełożonemu
urlopu Ministerstwa, bo
jest dowodzę, że jestem stale
i przedstawiam świadectwo
lekarskie mi należy się
urlop według pragnącej
służbowej.
Widocznie Zainteresowany
Jemu Wodzicki, przedstawił
mu sprawę załatwienia -

wiem pozytywnie, że on odbywał
na Kamienicach
rabey pobranie moje o ulepsz
szenie doniesienie o stabo
ści przedtrzy tygodniowej,
dlaczego nie dey znaczny
transfer i znaczny zapadły.
Drań, potwierdza że mi ko=
niecznie obiecał jeszcze
przedłużyć urlop na wrzesień
jeśli będę kuracjował.
Umarł wczoraj wyjechał
po Karlsbadzie do Joachims
thalu - przerwie nie kurwy
jeśli przed 15/8 będę umiał

przyjechać do Krakowa by
być w Uniwersytecie, bo
tu inaczej nie popuszczą, bo
im wniosek do podanie o po-
zwolenie z Jan sprawunku
pieniędzy, które z Uniwersytetu
by go objadnić.
Przeprosić, jeśli do woli,
że, by Mr. Hadu. pomógł
pierwej o tem z Uniwersy-
tetem - (ewentualnym przyjaciołom
moje specyfikowanie dziękuję
do powrotu Uniwersytet do
Lwowa, bo inaczej Lekarze Rosyi
przeniesienia swoje Uniwersytet
z Białej do Lwowa - [illegible]
[illegible] jak nie [illegible]

H. Joachimsthal [illegible],
dnia [illegible] 1887

Kochany [illegible],

Za list bardzo Ci dziękuję.
Byłem tak ciekawy, że już [illegible]
[illegible] o [illegible]
w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible] [illegible], że
wobec jego oświadczenia [illegible]
ostatniej [illegible] w [illegible] [illegible]
myśl ustąpienia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. To [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i na nie
[illegible]. Wobec ostatniego oświadczenia
nie [illegible] [illegible], nie mam [illegible]
[illegible] nie [illegible]. To [illegible]!
[illegible] [illegible] w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Tym o czym [illegible] być
[illegible] i [illegible] mi, że
[illegible] [illegible] u Ministra [illegible]
[illegible] [illegible], to na jesień [illegible].

poczta

Die Daten im dienstlichen E... mittels Typendruckapparates ... gten Telegramme bedeuten: ... damen des Au... gabenumme... in Bruchform), 4. den Monatsta... 5. die Stunde und Minute der Au...

Gegeben: Eingegangen am:

oberstes nationalkomite krakau

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ... auf Ltg. Nr. ...
am ... 191... um ... Uhr ... M. ... Mitt.
durch: ...

karlsbad 2.+ 2153 12 7 5/10 =

Tel. am Uhr M. Mdung.

= ist excellenz jaworski in krakau eventuell wo

: utlyanowski schiller .+

S. Nr. 769. (Auflage 1916.)

Box 2304

Ściśle umiat wzięć do tego.
Śpiewać, że dawniej i wiele
jak dziś z kart polskiego.
Gdzie Taskan probierz co
wracać za dziecinę, i
kamienia dam to ~~odpowiedzieć~~
Zaciągować i dopisywać.
Ruskam Cię serdecznie,
Twój Zaremba

Biała 23/11 [illegible]

Kochany Piotrze!

Wczoraj nadeszła [illegible]
wiersza wiadomość z Wiednia
abym do Trzeciego [illegible]
[illegible] [illegible], że Manuel
[illegible] P. [illegible] jeć do dy-
[illegible] i że dyrekcja [illegible]
[illegible] przyjęła. Dziękuję
[illegible] za wiadomość do
[illegible] [illegible], [illegible]

Charakter - dodając że
wczoraj „Pan Prezydent
obecnie nie wydaje
żadnych - o przemówieniu
w Sali Sprzysłku."
Co na tem jest? Tedy
Ci o kilku telegram
t. j. „wiadomości prawdziwe,
ma" albo „prawda Sobie
Zatabwione" - o tem

Ekscyprianie Diller nadsyła
pięć — bo nadwrażliwość
ja w tym razie uważa
nadsyłają. = ,
Czy mówiłeś z Dr. T. ?
Jak Twe zdrowie, czy
Dziadka nadsyłała ?
Jeśli wiadomości. D.
Że prawdy; to pewno
w niedzielę przyjadę do
Rabsztyna. Ściskam Cię
serdecznie Marut-Wilczyn

Bibl. Jag.

18/9

Kochany nasz
Freretic!

Przedstawiam ci mego
kochanego oficera
legionów Francuzów
Flecryskiego, który
pragnie dostać się do
Włoch swojej do Włoszy
i proszę cię serdecznie o

Łaskawy panie i rodz[illegible]
w jaki sposób dostać
moje pozwolenie —
chcę jako kurjer wam
mogłby teraz pojechać —
Łączę serdeczne ukłony

Ulityanowska

Bibl. Jag.

Kochany Salwin!

Jak obiecuję więc Ci
tedy pozdrawiam. Wczoraj
mówił był Wodz., że będzie
komunikat nadzwyczajny
nowego, by w Krakowie
zamieszkał. Temu tedy,
ów zapobiedz, i wogóle
przesłanek nowy. Kamień
kika pozdrawia W. —

Najlepiej byłoby, gdyby
do Kamieńca wrócił Jerzy – a ja
objął Cendrale.
Mój kochany czy
mogłeś z B. i mnie
– boję się, by nie wy-
wierano na ciebie
presji o wniesienie
podania –

Serdecznie Cię
Tadeusz. Twój
Leszek

Trzeba by, by ona [illegible]
mnie do siebie wezwał
[illegible] przyjechać, dla
informacji a nie
W.

Trzeba by kto jeszcze
zwrócił uwagę Dillera — jak
należnie podziękować, by nie

Upravitelství vlády Maxe Lafferty

Bibl.

1573

Kochany Feldrin!

Odr. jest na sobotę do Krakowa
pocwany - jedzie. Dziś z nim
mówiłem. Aby teraz moim
sprawom zaszkodzić, musiałby
tak być kasowana według
§ 82 odpisy paragrafów
przytaczanych. Mówił mi
sprawę objaśniwszy, że jic
jest pozostawiona - bo ma.
Chodzi z tego zatrzymania, że
[illegible] judicata i cenie się
skreślowaniem.

S. chce, jako mi mówił, przez
Romai, że skreślona mia nie

Ma, że do odnośnego pó
wytępienia do zaprzestania
i nic na robaczywienie
dla nadchodzący
Co do wiadomości z 76.
Miałem dziś przyjemność wia-
domość, że Kondra rozkwitł
wzruszeń wyostrzonych rodzin.
Od Lucerny mojej, dostałem
Listy z dalekich adresów i ostat
nie. Wszystkie i ratowne
pozdrowienia. Listy dziś
w nas prawa szybkie, obsługa
czas. Liczkam się serdecznie
Twój Kamiński

§ 76.

Ein Beamter ist vom Amtsrechte in den zeitlichen Ruhestand zu versetzen, wenn er

1. infolge Krankheit länger als ein Jahr vom Dienst abwesend ist oder

2. die Versetzung beantragt hat und nicht binnen zwei Jahren zum Dienstgebrauche der Dienstes herangezogen werden kann.

Seinen in diesen Fällen nicht etwa die Voraussetzungen für die Versetzung in den dauernden Ruhestand vorliegen.

Bei Berechnung der einjährigen Dauer einer durch Krankheit verursachten Abwesenheit vom Dienst ist eine Genesungszeit, in welcher eine Wiederherstellung ausgeschlossen erscheint, nicht in Anrechnung zu bringen. Bei einer solchen dauernden aktiven Dienstleistung sind die Bestimmungen des § 44, Absatz 2, sinngemäß anzuwenden.-

§. 82.

Ist die Versetzung eines Beamten in den Ruhestand vom Amtswegen in Aussicht genommen, so ist zunächst der Beamte davon schriftlich unter Mitteilung der Gründe mit dem Bemerken zu verständigen, dass es ihm freisteht, binnen vierzehn Tagen seine Einwendungen vorzubringen. Ueber erhobene Einwendungen sind die erforderlichen Erhebungen zu pflegen. Werden Einwendungen nicht erhoben, so ist in derselben Weise vorzugehen, wie wenn der Beamte um die Versetzung in den Ruhestand angesucht hätte.

Gegen die vom Vorstand einer der Zentralstelle untergeordneten Behörde vom Amts wegen verfügte Versetzung in den Ruhestand kann der Beamte innerhalb virzehn Tagen bei der Dienstbehörde die Beschwerde an den Chef der Zentralstelle erheben.

Während der Dauer des Beschwerdeverfahrens ist der Baamte als beurlaubt zu behandeln.

Kochany Feldzie!

Sprawa urwał kaz wreszcie. Ze Wadowic i drugiej, której nie, zwisko wyleciało mi z pamięci, napoleonka na Krakowskie w approbacie Rady Ob. Radzyńego (który powinien otrzymać, lekki i być przez nich popisywany). Trzeba się skakowski polskiego - nie wiem jeszcze jak się zapadnie na do Krakowskiego, będę z nim mówił. —

Na Twoje pana sprawę już wystarczy

do jasnych w Wadowicach [redacted]
jest nie dobrym a lekarstwo, tylko
strzyknie do [redacted]
Obrotem całej sprawy cenzuralnej jestem
dalej zirytowany – Ks. Bilczuk, Kapelan
Jmości Pani Jadwigi, o którym mówić
Papieżowi – że Biskup na węgle mój
dla prasowia i ucierpiał jednem ucho
Kryżmy in the Ruthenorum –
Ściskam Cię serdecznie

Twój Tarnów

Druga kasa Tarnów.

1959

Kochany Waldeczku

Dziś Twój ulubieniec
Leon odwiedził Cię przez
Ale nie uważam mej "indo-
wencji za wakacyjną
i nudną. Nazajutrz
(w jur też na dyżurku
Ojca profesora, klasa
Nuncia w mgiełkach, dopiero
Kiedy Cesarz a nie cesarz
Ma władzę. To jest

Który z tych głosów
człowieka i przyrody
dobry dla mnie, który mnie
dla harmonijnego bez
względu.
Jak i do kogo się
uczyć mieć myśleć
wskazówki. Jakiś
ki mnie formuje am
w ogóle i jaki mnie
przyjaciel dzisiaj.

[illegible] o Klary [illegible]
[illegible]. To [illegible]
z Kardego [illegible].
[illegible] co [illegible]
[illegible] jest Kadaldo
[illegible] jest [illegible]
[illegible]
[illegible] nikradTu go
w Kalcowie. Zapewna
najdalej do [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

STANISŁAW WYSPIAŃSKI

Dopiero [illegible] [illegible]
z napisania do rektora Uniw. Jag.
Krawskiego i Rosner w sprawie
mego stypendium Fundacyi Kenara,
Ukiego w Warszawie (przez ks. do
brer jak bede rektorem). Inny
dzień w chatach siedział, bez
ma kartki mało gotowizny - chcia

exc k k geh rat abg prof

Jaworski wien pension atlantic

waehringerstr 33-

Dienstliche Angaben

Telegramm

aus

olmuetz 2+881 25 25 1:=

- euer excelenz danke ich tiefgeruehrt fuer guetige
Interwention beim hrn landesvertdigungsminister habe telegrafisch
das ansuchen an excelenz minister twardowski gestelt da es sich
um eine eminent galizische sache handelt bite euer excelenz mir
auch fernerhin ihren maechtigen beistand zu verleihen als muter
konte ich fuer eine ehrliche und gerechte sache unterstuetzen
sie mich excelenz euer excelenz dankbar ergebenst ida

verschleiszer ;+

Bibl. Jag.

An Seine Exzellenz

Herrn Dr.Wladyslaw von JAWORSKI,

k.k.Geheimer Rat,Reichsrats-und Landtagsabgeordneter.

Universitätsprofessor etc.

in Wien.

EUER EXZELLENZ!

Physisch und moralisch gebrochen wende ich mich an EUER EXZELLENZ mit der Bitte mir und meinen armen Kindern gütigst beistehen zu wollen.

Es handelt sich um einen unerhörten Fall und ich hoffe,dass EUER EXZELLENZ es nicht unterlassen werden, dem Herrn Minister für Landesverteidigung,dessen Edelmut und Bereitwilligkeit jedes Unrecht gutzumachen,mir sämtliche Abgeordneten schildern - diesen Fall unverzüglich zu Kenntnis zu bringen.

Mein Mann Jakob VERSCHLEISSER,Schütze beim Schützenregiment Nr.19 ist mit der 2/XXXII M.K.am 3.Oktober ds.J.von Hohenstadt in Mähren abgegangen und befindet sich gegenwärtig bei der 49.Inf.Division,Feldpost 392.

Mein Mann ist ins Feld abgegangen gegen die bestehenden gesetzlichen Vorschriften,denn mein Mann ist seit Jahren schwerer Epileptiker.Nicht einer von den vielen,die sich Epileptiker nennen,sondern ein wirklich

./.

schwerkranker Mann,dessen Krankheit von militärischen Aerzten einwandfrei beobachtet und konstatiert worden ist.

So hat mein Mann während seines Aufenthaltes im k.u.k.Garnisonsspital Nr.14 Lemberg (Filiale Invaliden=haus) einen epileptischen Anfall am 2.Juli ds.J.gehabt, der von den Aerzten Dr.BETTER,k.k.Oberarzt,Dr.LEWIN, k.k.Oberarzt,Dr.GEBER,k.k.Oberarzt beobachtet und be=stätigt wurde.

Auch im k.u.k.Festungsspital Nr.1 in Krakau hat mein armer Mann epileptische Anfälle am 11.Juli,5.Au=gust und 31.August ds.J.gehabt.Dieser letzte Anfall (31.VIII.1917) wurde vom k.k.Regimentsarzt Dr.LATINEK beobachtet und als "schwerer epileptischer Fall" be=zeichnet.

Den ersten epileptischen Anfall hat mein Mann noch im Jahre 1911 während seines Aufenthaltes auf Grado er=litten.Zeugen waren damals die Herren Dr.Max SOMMER und Kaiserlicher Rat ULMANN aus Brünn.

Auch in Krakau hat mein Mann im Geschäfte STRASS=BERG,Horyanskagasse 6,während eines Ausganges aus dem Spital einen Anfall erlitten.

Ich könnte noch viele andere anführen,aber massge=bend sind nur die von militärischen Aerzten beobachte=ten d.i.der Fall vom 2.Juli 1917 im k.u.k.Garnisonsspi=tal Nr.14 in Lemberg (Filiale Invalidenhaus) und der Fall vom 31.August 1917 im Festungsspital Nr.1 in Krakau

Nun frage ich EXZELLENZ: Wie konnte man diesen ar=men Menschen ins Feld schicken? Mein Mann ist nicht Si=

./.

mulant und kein Drückeberger.Mein Mann hat seine Krankheit sofort bei der Präsentierung im April 1916 dem Arzt gemeldet und hat seinen Dienst immer gewis=senhaft erfüllt.

Noch einige Tage vor Abmarsch hat mein unglück=licher Mann einen Anfall während einer Nachtübung in Hohenstadt gehabt und da haben die Herren Offiziere DORNHELM und ZDECHINEC dem Kompagnie Kommandanten Hauptmann ACHATZ erklärt,sie können nicht einen ster=benden Menschen ins Feld schleppen.

Und trotzdem ist mein Mann abgegangen...

Bis zum letzten Augenblick hat mich der Regiments=kommandant beruhigt,mein Mann werde nicht abgehen.Und trotzdem hat man ihn fortgeschickt.Fortgeschickt ohne die Spitalspapiere abzuwarten.

Ich habe von meinem Mann keine Nachricht.Verzweif=lung ist mein und meiner Kinder tägliches Brot.

Retten Sie mich EXZELLENZ! Ich verlange keine Gna=de,ich verlange mein gutes Recht.

Bitte bei Sr.EXZELLENZ dem Herrn Landesverteidi=gungsminister zu veranlassen,dass mein Mann telegrafisch vom Felde abberufen werde und nach Wien komme,wohin er gehört,in ein Spital.

Ich werde nicht ruhen EXZELLENZ,bis dieses zum Himmel schreiende Unrecht gutgemacht wird.Ich werde SEINER MAJESTÄT zu Füssen meine Bitte niederlegen und um Gerechtigkeit flehen.

Verleihen Sie mir Ihren Beistand EXZELLENZ!

./.

Lassen Sie nicht meine unmündigen Kinder zu Waisen werden.

Helfen Sie mir EXZELLENZ!

Ich vertraue auf Ihren ehrlichen Namen, auf Ihr bewährtes edles Herz und hoffe EXZELLENZ werden mir Ihren Schutz verleihen.

In dieser Voraussetzung danke ich im Voraus bestens in meinem und meiner Kinder Namen

und zeichne hochachtungsvoll

EXZELLENZ ergebene

Ida Terschleisser

derzeit Klinik Schlossgasse 1.

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (ermittelt in Bruchform), 4. den Monatstag, und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: . . Einlaufnummer: 215

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Exzelenz dr k v jaworski

k k gehejmer rat

1915 2/5

Dienstliche Anga rejchsratsabgeordneter win parlament

aus

genommen von . . auf Ltg. Nr. . .

am 191 um Uhr M. Mitt.

durch: . . . . . .

Olmuetz 3+ 1369 58/54 23 10 30: aufgegeben am 191 um Uhr M. Mittag.

= im anschlusz an mein schrejben bite ich ewcelenz bejm hrn minister fuer landesvertejdigung vorzusprechen jede verlorene minute kann fuer mainen mann jakob verschlejszer derzejt im felde 49 infanteriedvision feldp 392 fatale folgen haben retten mych excelenz solange zejt ist hochachtungsvoll dankt ida verschlejszer =

D. S. Nr. 769. (Auflage 1916.)

Lörrach, den 4. September 1915

Lörrach.
Oberste Behörde Nationalkomitee
z. H. des Herrn Präsidenten.

Hochverehrter Herr Präsident,
Hochgeehrte Herren!

Der Präsident Ihres hiesigen Vereins beehrt mich, Freund Hesse Berlin und Ihnen in einer Sache, die, hochverehrter Herr Präsident u. verehrliches Nationalkomitee sorglichst zu bitten, nie vergessen zu wollen:

"Einigkeit u. Klugheit."

Der flammende Rhetorik bisher leider Beides in starkem Maße vermissen.

Die Einigkeit ist nicht gewahrt, denn der Rhetorik [illegible]

für die Gesundheit des Volkes, nicht für alle Konfessionen u. Stände.

Die Klugheit ist nützlich zu lassen, denn in Kurzschrift haben die Worte bestimmt.

Einigkeit und Klugheit müssen sich auf unserer k. Religion aufbauen und muß bis die Grundlage aber, auf zu ergreifenden Gesetzgebungen bilden.

Für einzige, wie kath. Leben, dann ist ihnen wird mehr:

„ Was ist Leben nicht wissen ".

Wie der Wunsch eines wirklichen Freundes, der zwar der Kurzschrift nicht stammverwandt, der aber, vom Christ-geschichtl getrieben, nicht anders kann, als wie lieben Gatten und seinen Vorgesetzten wohlst.

J. S.

Benachrichtigen Sie, hochverehrter
Herr Präsident und Verehrte
Damen, dass ich mich zu
Ihnen bekenne. Ich bitte
ergebenst, Sie hochachtend

R. Wittich

Teamster der Fr. Vers. Feuer

Bibl. Leg.

Kassel, den 19. X. 15

An
Hochwohlgeboren Herrn Präsidenten
des Hessischen Volksausschusses
in
Eschwege.

Hochverehrter Herr Präsident!

„Hilfe von Herz zu Herz" soll der Hauptinhalt einer Kundgebung sein, die ich Ihrer Entschließung unterbreite. Und das muß die Mitarbeit jedes Deutschen werden im hilfsbereiten Interesse.

Diese Mitarbeit besteht nicht nur darin, daß jeder zur Förderung der Hilfe die Förderung gewisser Zwecke, Personen u. Institutionen sich hingeben soll.

./.

Es müssen alle gewisse bestimmte Land- u. Wasserstrecken und der darüber befindliche Luftraum als international als neutral erklärt werden.

In der Gerichtspraxis dürfen die Land- u. Wasserstrecken sein, die der Grenze eines Landes entlang sich ziehen, alle Grenzgewässer bis zur gewissen Breite sind als international, als völlig neutrales Gebiet erklärt werden und von jedermann zum Transport benützt werden können.

Ferner können dazu gehören Flußläufe, die mehrere Staaten durchfließen.

Das wird für alle neue

Herr Abgeschiedenen Kenntnis, seiner
ihnen Leistungsmöglichkeit und seiner
Verdienste gewürdigt werden soll,
insbesondere Erkenntnis.

Darauf müsse bei Friedensschluß
das Hauptaugenmerk gerichtet und klare
eine gesunde Lösung gesucht im Interesse
Aller.

Für freundliches Schreiben vom
9. X. 15 sage ich besten Dank. Es
erscheint daß ein Zeichen dafür, daß
Sie hochverehrter Herr Präsident
mir nicht böse sind.

Mit ausgezeichneter Hochachtung
und mit den wirklich von Herzen
kommenden Wünschen, der Feind
möge allseits besiegt werden, und
die schweren Wunden vernarben
lassen, grüße ich als ergebenster
Freund der hohen Frau

Ehrhardt.

Bibl.

1376

Berlin, den 5. Nov. 1915

Lieber Freund!

Herzlichen Dank

Bemerkungen des ersten Briefes nicht über Freund, über das Fallenlassen des Gruppenführers U.S. über Leboly. 1. 2. Brief. Anzeigenbemerkungsgenauigkeit stehe immer unter Fragezeichen. Fahrkommando wohl zu 2/3 sicher. Was machen? Was für Briefe gegen die Selbständigkeit von Wartin sind? „Völkische Gegensätze auf jeden Gebiete und jeden Gebiete"! Leider verschlechtern die Aussichten der politischen Autorität in eigenem Lager.

Ein Gedanke!

Lassen Sie doch einige Zeilen über Zeitungsmeinungen u. über = Wünsche in einer von den Führerschaften Gruppeninnen unterzeichneten Eingabe an den Führer, eine der beiden Wünsche sowie. Der Zeitungsschluss und denselben die Gründe uns nicht gleichzeitig wünschen und denselben andere Führerinnen mitgeben. Denn dieses alles verloren sein.

/.

Deutschlands Programm bringen, in dem alle Deutschen einig sind, das uns in schwerer Zeit. den sicheren Frieden bringt!!

Vielleicht würde auch der Vater des neuen Werkes hinter seinen Forderungen, dem ersten gesetzgebenden Volke eine eigene Heimat zu geben. den, das uns in Schmerz die Bitterniss, die uns so mühsam zu tragen fort, vergessen könnte.

Fürchtbar ist es, in drei Jahren gehalten zu sein, gegen einander kämpfen zu müssen.

Wirtschaftlich sollte unter keinen Bedingungen getrennt werden. Sollte eine Selbständigkeit nicht zu erreichen sein, dann wäre Deutschland ein Land des Hasses, aber das andere wird, wie ich befürchte, nicht darunter eingehen.

Rückgabe an Russland wäre vollends der Ruin Polens, geht. sicherer.

Ein gemeinsames, starkes Königreich unter Preuß. Herrscher wäre die richtige Lösung für alle Beteiligten und uns Deutsche. wünsche vorzüglich aufgenommen

Ihren

1434